

Hoitolaitosten ja erityisryhmien asumisyksiköiden paloturvallisuus

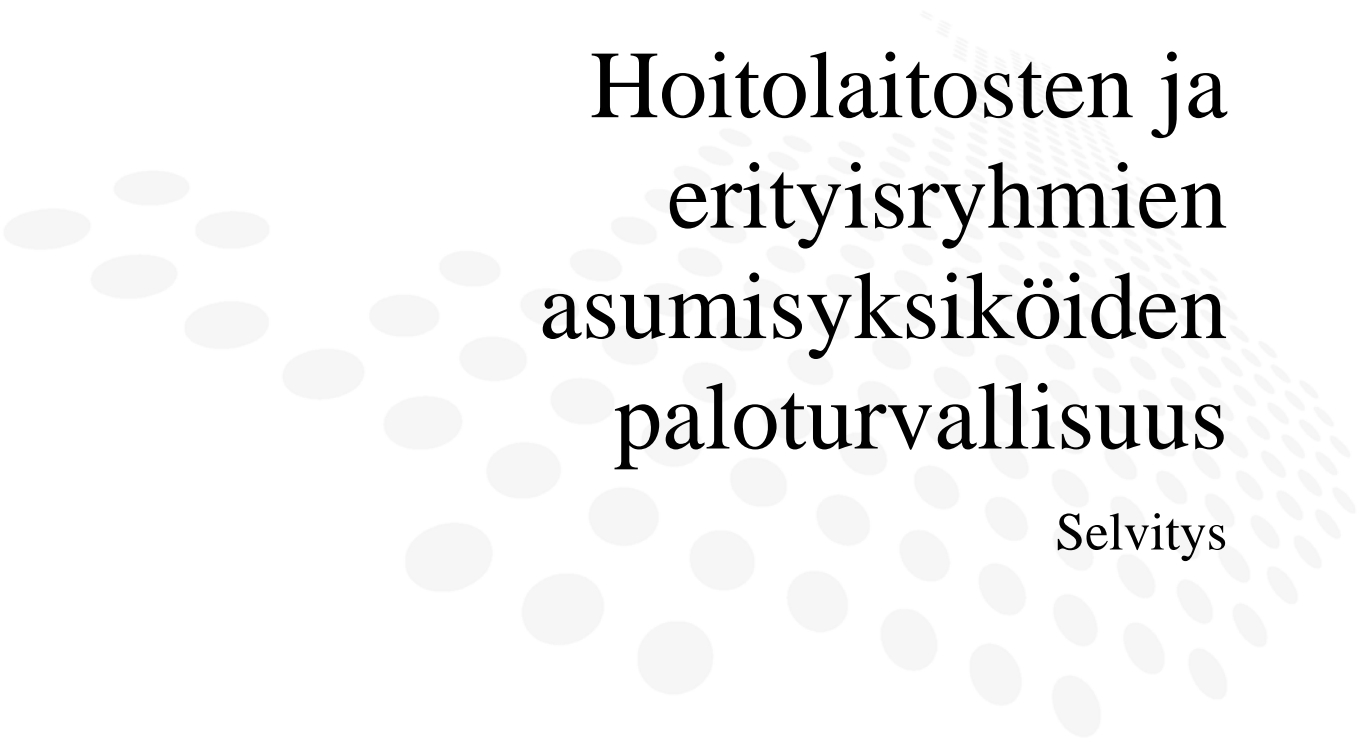
Selvitys

Sisäinen turvallisuus

SISÄASIAINMINISTERIÖN JULKAISUJA 30/2009

SISÄASIAINMINISTERIÖ
Sisäinen turvallisuus

Hoitolaitosten ja erityisryhmien asumisyksiköiden paloturvallisuus

Selvitys

Helsinki 2009

Painoyhtymä Oy
Porvoo 2009

ISSN 1236-2840
ISBN 978-952-491-466-6 (nid.)
ISBN 978-952-491-467-3 (PDF)

Tekijät (toimielimestä, toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri) Asumisen paloturvallisuuden kehittämistarpeita selvittävä yhteistyöryhmä. Selvityksen toteutti Asumispalvelusäätiö ASPA		Julkaisun laji Selvitys											
		Toimeksiantaja Sisäasiainministeriö, pelastusosasto											
		Toimielimen asettamispäivä 19.12.2008, SM089:00/2008											
Julkaisun nimi Hoitolaitosten ja erityisryhmien asumisyksiköiden paloturvallisuus (Brandsäkerheten vid vårdinstitutioner och boendeenheter för specialgrupper)													
Julkaisun osat													
Tiivistelmä Hankkeen tehtävänä oli kartoittaa hoitolaitosten ja erityisryhmien (vanhukset, vammaiset, päihdeongelmaiset, mielenterveyskuntoutujat sekä asunnottomat / kriisiasuminen) ryhmämuotoisten asumisyksiköiden paloturvallisuutta. Lisäksi tarkasteltiin lastensuojelun toimipaikkojen sekä yli 55-vuotiaiden asumisen paloturvallisuutta 10 suurimmassa kaupungissa. Hankkeessa toteutettuun kyselyyn vastasi 1853 hoitolaitosta tai erityisryhmien ryhmämuotoisten asumisyksikön toimipaikkaa. Tästä joukosta automaattisia sammutuslaitteistoja oli 528 kohteessa. Lisäksi 51 muuta toimipaikkaa ilmoitti omaavansa automaattinen sammutuslaitteiston. Näiden tietojen perusteella yhteensä noin 30 % toimipaikoista on automaattinen sammutuslaitteisto. Kyselyn tulosten perusteella kaikki erityisryhmät eivät ole tasavertaisia toimintakyvyn määrittelyn suhteen. Erot turvallisuusselvitysten lopputulosten määrissä toimialoittain osoittavat, että asukkaiden toimintakyky määritellään pitkälti fyysisen toimintakyvyn mukaan. Mielenterveyskuntoutujien ja päihdeongelmaisten asumispalveluissa turvallisuusselvityksessä päädytään automaattisen sammutuslaitteiston asentamiseen selvästi harvemmin kuin vanhustenhuollossa tai kehitysvammaisten asumisessa. Riittävän paloturvallisuustason ja sen myötä automaattisen sammutuslaitteiston tarpeen määrittelyssä on lisäksi eroja alueittain. Selvitys tehtiin ajalla 19.12.2008–30.9.2009. Selvityksen teki Asumispalvelusäätiö ASPA ja hankkeen projektivastaavana toimi Katriina Lehtovaara. Hankkeen johtoryhmä oli asumisen paloturvallisuuden kehittämistarpeita selvittävän yhteistyöryhmän asettama, ja siihen kuuluvat edustajat sisäasiainministeriöstä, ympäristöministeriöstä, sosiaali- ja terveysministeriöstä, Kuntaliitosta, Raha-automaattiyhdistyksestä ja Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksesta. Mukana johtoryhmässä ovat myös alueellisten pelastuslaitosten sekä Asumispalvelusäätiö ASPA:n edustajat. Hankkeen johtoryhmän jäsenet ovat <table><tr><td>Hannu Olando, sisäasiainministeriö, puheenjohtaja</td><td>Soile Hellstén, Suomen Kuntaliitto</td></tr><tr><td>Jorma Jantunen, ympäristöministeriö</td><td>Alpo Uski, ARA</td></tr><tr><td>Raija Hynynen, ympäristöministeriö</td><td>Pekka Mutikainen, Tampereen aluepelastuslaitos</td></tr><tr><td>Olli Saarsalmi, sosiaali- ja terveysministeriö</td><td>Jari Kuosa, Asumispalvelusäätiö ASPA</td></tr><tr><td>Veikko Luhtanen, Raha-automaattiyhdistys</td><td>Vesa-Pekka Tervo, sisäasiainministeriö, sihteeri</td></tr></table>				Hannu Olando, sisäasiainministeriö, puheenjohtaja	Soile Hellstén, Suomen Kuntaliitto	Jorma Jantunen, ympäristöministeriö	Alpo Uski, ARA	Raija Hynynen, ympäristöministeriö	Pekka Mutikainen, Tampereen aluepelastuslaitos	Olli Saarsalmi, sosiaali- ja terveysministeriö	Jari Kuosa, Asumispalvelusäätiö ASPA	Veikko Luhtanen, Raha-automaattiyhdistys	Vesa-Pekka Tervo, sisäasiainministeriö, sihteeri
Hannu Olando, sisäasiainministeriö, puheenjohtaja	Soile Hellstén, Suomen Kuntaliitto												
Jorma Jantunen, ympäristöministeriö	Alpo Uski, ARA												
Raija Hynynen, ympäristöministeriö	Pekka Mutikainen, Tampereen aluepelastuslaitos												
Olli Saarsalmi, sosiaali- ja terveysministeriö	Jari Kuosa, Asumispalvelusäätiö ASPA												
Veikko Luhtanen, Raha-automaattiyhdistys	Vesa-Pekka Tervo, sisäasiainministeriö, sihteeri												
Avainsanat (asiasanat) paloturvallisuus, asumisen paloturvallisuus, automaattinen sammutuslaitteisto, sprinkleri													
Muut tiedot Sähköisen julkaisun ISBN 978-952-491-467-3 (PDF), osoite www.intermin.fi/julkaisut													
Sarjan nimi ja numero Sisäasiainministeriön julkaisut 30/2009		ISSN 1236-2840	ISBN 978-952-491-466-6										
Kokonaissivumäärä 77	Kieli suomi	Hinta 15 € + alv	Luottamuksellisuus julkinen										
Jakaja Sisäasiainministeriö		Kustantaja/julkaisija Sisäasiainministeriö											

Författare (uppgifter om organet: organets namn, ordförande, sekreterare)		Typ av publikation	
Samarbetsgrupp för att utreda behoven att utveckla brandsäkerheten i boende. Utredningen genomfördes av Boendeservicestiftelsen ASPA		Utredning	
		Uppdragsgivare	
		Inrikesministeriet, räddningsavdelningen	
		Datum för tillsättandet av organet	
		19.12.2008, SM089:00/2008	
Publikation (även den finska titeln)			
Brandsäkerheten vid vårdinstitutioner och boendeenheter för specialgrupper (Hoitolaitosten ja erityisryhmien asumisyksiköiden paloturvallisuus)			
Publikationens delar			
Referat			
Syftet med projektet var att kartlägga brandsäkerheten vid vårdinstitutioner och gruppboendeenheter för specialgrupper (äldre, personer med funktionshinder, missbrukare, personer i mental rehabilitering och bostadslösa/personer i krisboende). Vidare granskades brandsäkerheten i boende vid barnskyddets verksamhetsställen och när det gäller boende för personer över 55 år i de tio största kommunerna.			
Inom projektet gjordes en enkät som besvarades av 1853 vårdinstitutioner eller verksamhetsställen för gruppboendeenheter för specialgrupper. Av den här gruppen svarade 528 att det finns en automatisk släckanläggning i verksamhetsställets lokaler. Vidare finns det en automatisk släckanläggning vid 51 andra verksamhetsställen. Enligt dessa uppgifter har alltså 30 procent av verksamhetsställen en automatisk släckanläggning.			
Utifrån resultaten från enkäten är alla specialgrupper inte jämlika i fråga om definiering av funktionsförmågan. Skillnaderna i slutresultaten från säkerhetsutredningar per verksamhetsområde visar att invånarnas funktionsförmåga till stor del definieras enligt deras fysiska funktionsförmåga. Säkerhetsutredningen visar att när det gäller boendeservice för personer i mental rehabilitering och missbrukare, är det klart mer ovanligt att det installeras en automatisk släckanläggning i lokalerna än när det gäller boendeservice inom äldreomsorgen eller för utvecklingsstörda. Dessutom finns det regionala skillnader i hur man definierar en tillräcklig brandsäkerhetsnivå och därmed fastställer behovet av släckanläggning.			
Utredningen gjordes under tiden 19.12.2008–30.9.2009. Den genomfördes av Boendeservicestiftelsen ASPA och projektansvarig för projektet var Katriina Lehtovaara.			
Projektets ledningsgrupp tillsattes av en samarbetsgrupp som har till uppgift att utreda behoven att utveckla brandsäkerheten i boende. Ledningsgruppen består av representanter för inrikesministeriet, miljöministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, Kommunförbundet, Penningautomatföreningen och Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (ARA). I ledningsgruppen ingår dessutom representanter för de regionala räddningsverken och Boendeservicestiftelsen ASPA.			
Medlemmarna i projektets ledningsgrupp är:			
Hannu Olamo, inrikesministeriet, ordförande		Soile Hellstén, Kommunförbundet	
Jorma Jantunen, miljöministeriet		Alpo Uski, ARA	
Raija Hynynen, miljöministeriet		Pekka Mutikainen, Tammerfors lokala räddningsverk	
Olli Saarsalmi, social- och hälsovårdsministeriet		Jari Kuosa, Boendeservicestiftelsen ASPA	
Veikko Luhtanen, Penningautomatföreningen		Vesa-Pekka Tervo, inrikesministeriet, sekreterare	
Nyckelord			
brandsäkerhet, brandsäkerhet i boende, automatisk släckanläggning			
Övriga uppgifter			
Elektronisk version, ISBN 978-952-491-467-3 (PDF), www.intermin.fi/publikationer			
Seriens namn och nummer		ISSN	ISBN
Inrikesministeriets publikation 30/2009		1236-2840	978-952-491-466-6
Sidoantal	Språk	Pris	Sekretessgrad
77	suomi	15 € + moms	offentlig
Distribution		Förläggare/utgivare	
Inrikesministeriet		Inrikesministeriet	

Sisällys

1 SELVITYKSEN TAUSTAA JA TAVOITE.....	3
1.1 Selvityksen kuvaus.....	4
1.2 Selvityksen kohderyhmä ja yhteystietojen hankinta.....	5
2 TIETOJEN KERÄÄMINEN.....	6
2.1 Kyselyt.....	6
2.2 Muut tietolähteet.....	7
2.3 Kyselyiden vastaajamäärät.....	7
3 KYSELYIDEN VASTAUKSET.....	8
3.1 Kysely hoitolaitoksiin ja ryhmämuotoisiin asumisyksiköihin.....	8
Vastaajamäärät.....	8
Toimipaikan omistajuus.....	13
Laitoshuolto / avohuolto.....	13
Henkilömäärät toimipaikoissa.....	14
Kiinteistöjä koskevia tietoja.....	16
Turvallisuukselvitykset.....	20
Asennettujen sammutuslaitteistojen tarkastelua.....	21
Sammutuslaitteiston asennus ja kustannukset.....	26
Suunnitteilla olevat laitteistot.....	27
3.2 Kysely lastensuojelun toimipaikkoihin.....	28
Vastaajat.....	28
Kiinteistöjen tietoja.....	30
Turvallisuukselvitys ja sammutuslaitteistot.....	32
3.3 Kysely: yli 55-vuotias asuminen.....	34
Vastaajat.....	34
Kiinteistöjen tiedot.....	35
Paloturvallisuus.....	37
4 PÄIHDEHUOLLON LAITOKSET JA ASUMISPALVELUT.....	39
Päihdehuollon kiinteistöjen vertailua muihin kiinteistöihin.....	40
5 PELASTUSLAITOSTEN TIEDOT.....	44
Turvallisuukselvitykset.....	47
Suunnitteilla olevat laitteistot.....	48

6 AUTOMAATTISEN SAMMUTUSLAITTEISTON KUSTANNUKSISTA	49
Asennuksen kustannukset	49
Asennuksen rahoittaminen	51
7 SELVITYKSEN ARVIOINTIA JA TULOKSIA	53
7.1 Kyselyn luotettavuuden arviointia	53
7.2 Muiden tietojen luotettavuuden arviointia	54
Pelastuslaitosten tietojen arviointi	54
Tulosten yleistettävyys	54
7.3 Tulokset.....	55
Kyselyn vastausten ja pelastuslaitosten tietojen erot.....	55
Turvallisuukselvityksen lopputulosten erot alueittain	55
Turvallisuukselvitysten lopputulosten erot toimialoittain.....	56
Laitteistojen lukumäärä	56
Automaattisten sammutuslaitteistojen lukumäärä tulevaisuudessa	57
Asentamisen kustannukset.....	57
Asentamisen ajankohta	58
Yli 55-vuotiaiden asuminen.....	59
Lastensuojelun toimipaikat.....	59
Yhteenvedo	60
Suurimmat toimialat, päihdehuolto ja lastensuojelun toimipaikat	73

Liitteet

Liite 1: Muut paloturvallisuusratkaisut – hoitolaitokset ja asumisyksiköt.....	61
Liite 2: Yksityiskohtaisia tietoja automaattisella sammutuslaitteistolla varustetuista toimipakoista (hoitolaitokset ja asumisyksiköt sivuilla, 65 - 71	62
Liite 3: Muut paloturvallisuusratkaisut – lastensuojelun toimipaikat	70
Liite 4: Muut paloturvallisuusratkaisut - yli 55-vuotiaiden asuminen	72
Liite 5: Pelastuslaitosten tiedot.....	73

1 SELVITYKSEN TAUSTAA JA TAVOITE

Sisäasiainministeriö, ympäristöministeriö sekä sosiaali- ja terveysministeriö tilasivat selvityksen hoitolaitosten ja erityisryhmien ryhmämuotoisten asumisyksiköiden paloturvallisuudesta Suomessa. Erityisryhmät, ts. ikääntyneet, eri tavoin vammaiset, mielenterveyskuntoutujat ja päihdeongelmaiset ovat heikentyneen toiminta- ja havaintokykynsä vuoksi asumisen paloturvallisuuden kannalta riskiryhmiä, ja heidän asumisensa turvallisuus vaatii erityistä huomiota.

Hoitolaitosten turvallisuustaso on noussut viime vuosikymmeninä. Nousu on rakenteellisen paloturvallisuuden vaatimusten, turvallisuustekniikan ja henkilökunnan koulutuksen lisäämisen ansiota. Myös viranomaistyötä on vahvistettu. Näistä toimenpiteistä huolimatta ovat hoitolaitosten tulipalot lisääntyneet vuosina 2004–2008.

Palokuolemien ja aineellisten vahinkojen vähentämisessä automaattisen sammutusjärjestelmän merkitys on suuri. Automaattinen sammutusjärjestelmä rajaa palon leviämistä sekä antaa lisää aikaa pelastamiselle ja pelastautumiselle.

Hankkeen tavoite oli selvittää automaattisella sammutuslaitteistolla varustettujen hoitolaitosten ja asumisyksiköiden todellista lukumäärää sekä arvioida tarvittavan rahoituksen suuruutta uusien laitteistojen asentamiseksi. Tämänhetkinen arvio laitteistojen määrästä on n. 15 %. Hanke liittyy valtioneuvoston asettamaan sisäisen turvallisuuden ohjelmaan, jonka eräänä tavoitteena on, että 50 % hoitolaitoksista on varustettu automaattisella sammutuslaitteistolla vuoteen 2015 mennessä.

Espoossa 27.3.2008 sattuneen viiden ihmisen hengen vaatineen päihdeongelmaisten tukiasuntolan tulipalon johdosta nostetaan esille päihdehuollon laitos- ja asumispalveluiden paloturvallisuus omassa luvussaan. Erillisen tarkastelun kohteena ovat myös yli 55-vuotiaiden asuminen kymmenessä suurimmassa kaupungissa sekä lastensuojelun toimipaikat.

Hankkeen johtoryhmä on asumisen paloturvallisuuden kehittämistarpeita selvittävän yhteistyöryhmän asettama, ja siihen kuuluvat edustajat sisäasiainministeriöstä, ympäristöministeriöstä, sosiaali- ja terveysministeriöstä, Kuntaliitosta, Raha-automaattiyhdistyksestä ja Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksesta. Mukana johtoryhmässä ovat myös alueellisten pelastuslaitosten sekä Asumispalvelusäätiö ASPA:n edustajat.

Hankkeen johtoryhmän jäsenet ovat:

Hannu Olamo, sisäasiainministeriö, puheenjohtaja
Soile Hellstén, Suomen Kuntaliitto
Jorma Jantunen, ympäristöministeriö
Alpo Uski, Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus, ARA
Raija Hynynen, ympäristöministeriö
Pekka Mutikainen, Tampereen aluepelastuslaitos
Olli Saarsalmi, sosiaali- ja terveysministeriö
Jari Kuosa, Asumispalvelusäätiö ASPA
Veikko Luhtanen, Raha-automaattiyhdistys
Vesa-Pekka Tervo, sisäasiainministeriö, sihteeri

Selvitys tehtiin ajalla 19.12.2008–30.9.2009. Selvityksen teki Asumispalvelusäätiö ASPA ja hankkeen projektivastaavana toimi Katriina Lehtovaara. Palosuojelurahasto rahoitti hanketta.

1.1 Selvityksen kuvaus

Tehtävä oli kartoittaa hoitolaitosten ja erityisryhmien ryhmämuotoisten asumisyksiköiden paloturvallisuutta. Erityisryhmiä ovat tämän selvityksen mukaan vanhukset, vammaiset, päihdeongelmaiset, mielenterveyskuntoutujat sekä asunnottomat tai kriisiasuminen. Lisäksi tarkasteltiin lastensuojelun toimipaikkojen sekä yli 55-vuotiaiden asumisen paloturvallisuutta 10 suurimmassa kaupungissa.

Johtoryhmä oli asettanut tutkimussuunnitelmassa tarkasteltaviksi seuraavat asiat:

- kohteen käyttötarkoitus ja paikkaluku, laitoshuollon / avohuollon kohde, omistaja
- paloturvallisuusratkaisut ja suojaustaso
- teknisiin ratkaisuihin mahdollisesti saadun rahoituksen suuruus ja myöntäjä
- rakennusten tekniset tiedot, kuten kerros- ja huoneistoalat, rakennusvuosi ja -materiaali ja peruskorjaukset
- viimeisen viiden vuoden aikana sattuneet paloturvallisuutta uhkaavat tilanteet
- peruskorjausaikeet
- suunnitelmat automaattisen sammutuslaitteiston asentamiseen
- rahoitusmahdollisuudet laitteistojen asentamiseen (rahoittajataho)

1.2 Selvityksen kohderyhmä ja yhteystietojen hankinta

Selvityksen kohteena olevat erityisryhmät jaettiin tiedonkeruussa kolmeen osaan:

1. Yksityiset ja kunnalliset hoitolaitokset ja ryhmämuotoiset asumisyksiköt Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) toimipaikkarekisteristä (3504 kpl):

Vanhustenhuolto, alle 65-vuotiaiden ympärivuorokautinen ja ei ympärivuorokautinen palveluasuminen, kehitysvammaisten laitoshoido ja tuettu asuminen sekä kuntoutuslaitokset. Päihdehuollon osalta toimipaikkarekisteri sisältää kaikki katkaisuhoidot sekä ne kuntoutusyksiköt ja asumispalvelut, jotka Kela on luokitellut kuntoutusraahan oikeuttaviksi päihdehuollon laitoksiksi. Yhteystietoihin lisättiin käsin yhteensä 165 muuta päihdehuollon toimijaa ja yksityistä toimipaikkaa rekisterin ulkopuolelta. Sairaalat ja terveyskeskukset ovat selvityksen ulkopuolella.

2. Lastensuojelun toimipaikat Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) tietokannan mukaan (626 kpl).

3. Yli 55-vuotiaiden asuminen (”senioritalot” ja vuokratalot) kymmenessä suurimmassa kaupungissa (195 kpl). Nk. senioritalojen sekä kuntien tai yhteisöjen yli 55-vuotiaille suunnattujen vuokratalojen yhteystiedot on saatu kuntien asuntotoimesta ja asunnontarjoajien Internet-sivuilta. Kohdealueina olivat 10 suurinta kaupunkia: Helsinki, Espoo, Tampere, Vantaa, Turku, Oulu, Jyväskylä, Lahti, Kuopio ja Kouvola.

2 TIETOJEN KERÄÄMINEN

2.1 Kyselyt

Kaikkiin toimipaikkoihin (yli 55-vuotiaiden asumisessa kiinteistöjen isännöitsijöille) lähetettiin keväällä 2009 kirjeitse pyyntö vastata Internet-kyselyyn Asumispalvelusäätiö ASPAn kotisivuilla. Kyselyt kohderyhmille olivat sisällöltään lähes samanlaiset.

Vastaajilta pyydettiin tutkimussuunnitelmaan perustuen seuraavia tietoja:

Kohteiden taustatiedot:

- kunta ja maakunta
- omistaja (kunta/järjestö/yhdistys)
- avohoidon / laitoshoidon tuottaja
- toimiala / käyttötarkoitus
- asukkaiden ja henkilöstön määrät

Kiinteistöjen tiedot:

- kokonaiskerrosala
- kerrosten lukumäärä
- rakennusvuosi
- toteutetun / suunnitellun peruskorjauksen ajankohta
- rakennusmateriaali

Paloturvallisuustiedot:

- turvallisuusselvitys
- paloturvallisuusratkaisut (mm. paloilmoinjärjestelmä ja automaattinen sammutuslaitteisto)
- automaattiseen sammutuslaitteistojen asentamiseen saadun rahoituksen suuruus ja myöntäjä
- laitteiston ylläpitokustannukset
- suunnitelmat asentaa automaattinen sammutuslaitteisto
- muut paloturvallisuusratkaisut sekä poistumisturvallisuus
- paloturvallisuutta uhanneet tilanteet viimeisen viiden vuoden aikana.

Joidenkin asumisyksiköiden tiedot on saatu suoraan palveluntuottajilta (Sopimusvuori ry, ETEVA kuntayhtymä, Kärkulla Samkommun sekä kahdeksan yksittäistä toimipaikkaa) ilman kyselyyn vastaamista. Nämä vastasivat vain kysymyksiin laitteistojen määrästä (toteutuneet ja aikataulutetut).

2.2 Muut tietolähteet

Pelastuslaitosten tiedot

Aluepelastuslaitoksilta (22 kpl) pyydettiin tietoja alueidensa turvallisuusselvityskohteista kyselyiden tietojen vertailua ja täydentämistä varten. Vertailukelpoiset tiedot saatiin 12 laitokselta.

Raha-automaattiyhdistyksen avustuspäätökset

Raha-automaattiyhdistyksen avustuspäätösten tietoja vuosilta 2005–2009 (170 avustuspäätöstä) on käytetty sammutuslaitteistojen asentamisen kustannusten arvioinnissa.

2.3 Kyselyiden vastaajamäärät

1. Hoitolaitokset ja ryhmämuotoiset asumisyksiköt

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen toimipaikkarekisteri (v. 2008) sisälsi 3504 toimipaikan yhteystiedot, joista 183 poistettiin kohderyhmään kuulumattomana (sijainti Ahvenanmaalla, toimipaikassa ei asumista, osoite virheellinen, toiminta lakkautettu tai rekisteritietojen päällekkäisyys). Yhteystietoihin lisättiin käsin yhteensä 165 vuosina 2008–2009 perustettua yksityistä toimipaikkaa sekä Kelan kuntoutusrahan piiriin kuulumattomia päihdehuollon asumispalveluita ja kuntoutusyksiköitä. Ne eivät ole hoitoilmoitusvelvollisia eivätkä siten näy toimipaikkarekisterissä. **Tämän perusjoukon lopullinen koko on 3486, vastauksia saapui 1853 ja vastausprosentti on 53,2.**

2. Lastensuojelun toimipaikat

Valviran tiedon mukaan lastensuojelun toimipaikkoja on 626, joista poistettiin 15, perusjoukoksi jäi 611 toimipaikkaa. **Vastauksia saapui 256, ja vastausprosentti on 41,9.**

3. Yli 55-vuotiaiden asuminen

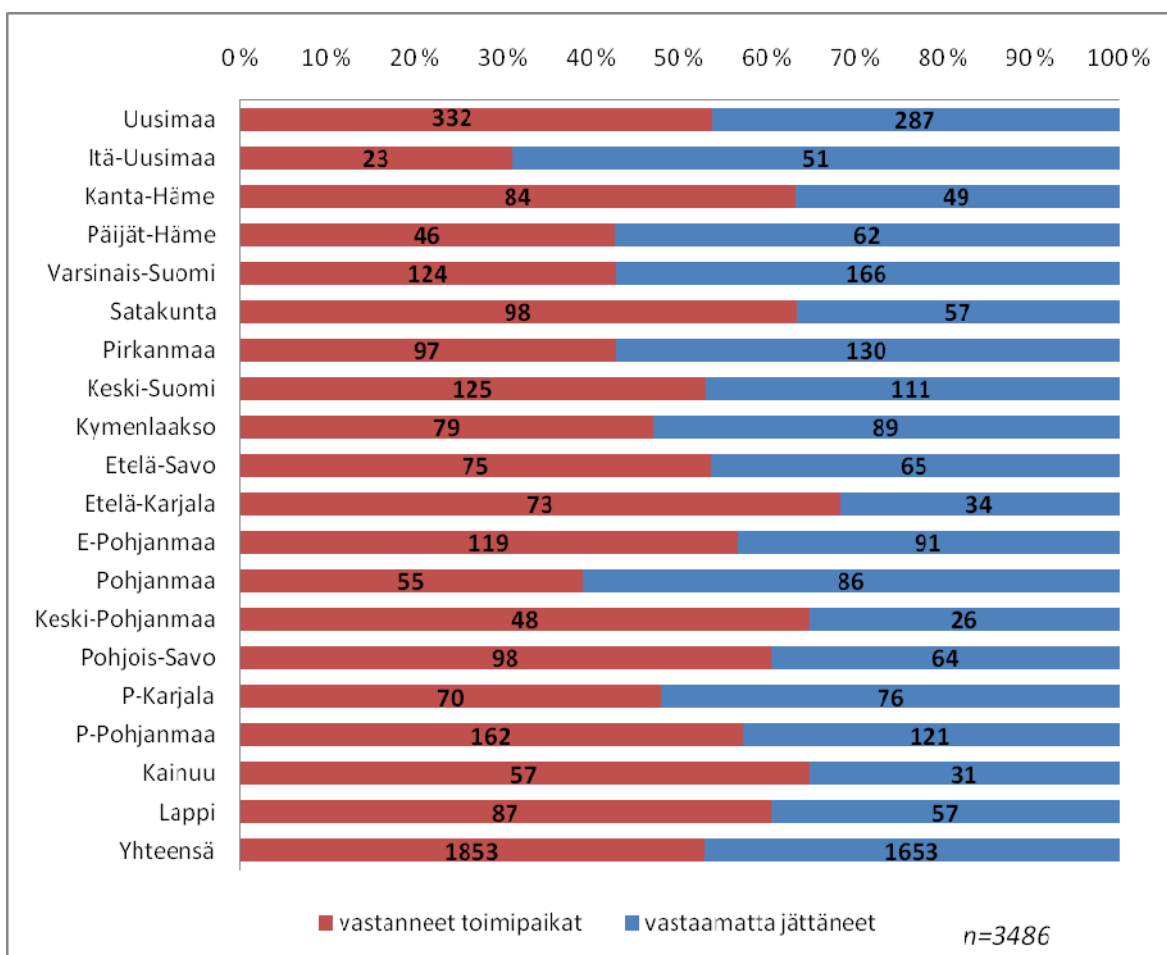
Yli 55-vuotiaiden asumiseen liittyviä kyselyitä lähetettiin 195 kohteeseen ja vastauksia saatiin 34. **Vastausprosentti on 17,4.**

3 KYSELYIDEN VASTAUKSET

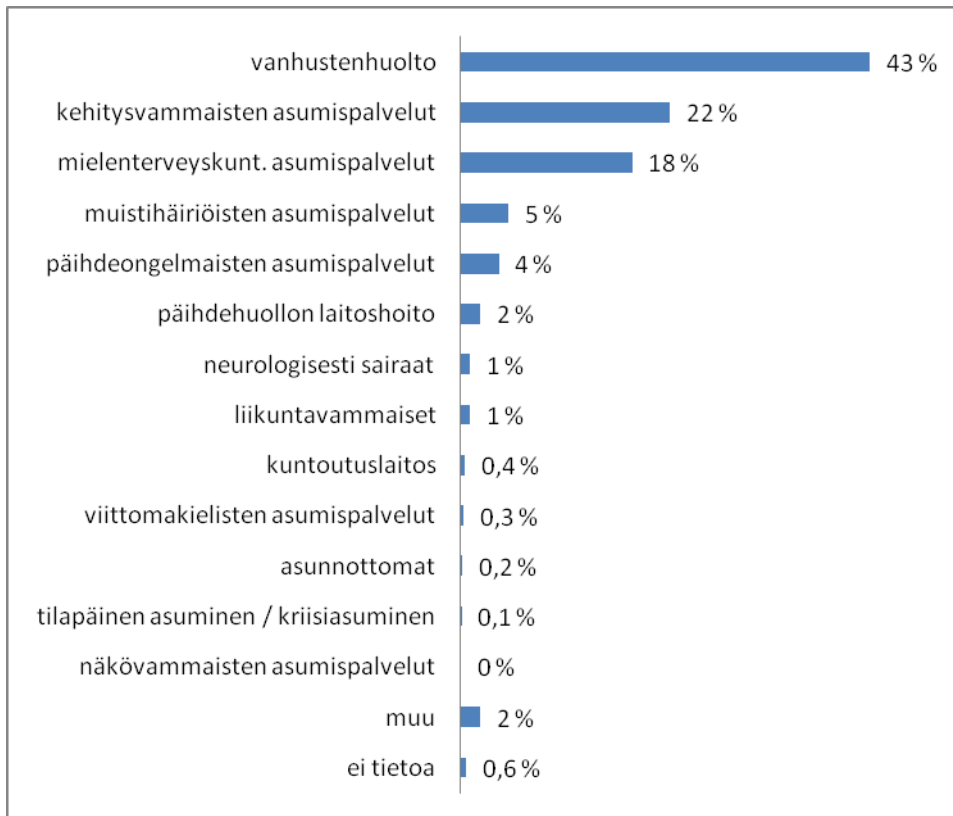
3.1 Kysely hoitolaitoksiin ja ryhmämuotoisiin asumisyksiköihin

Vastaajamäärät

Pyyntö vastata kyselyyn lähetettiin 3486 toimipaikkaan, ja vastauksia saatiin 1853 kpl. Vastausprosentti on 53,2.

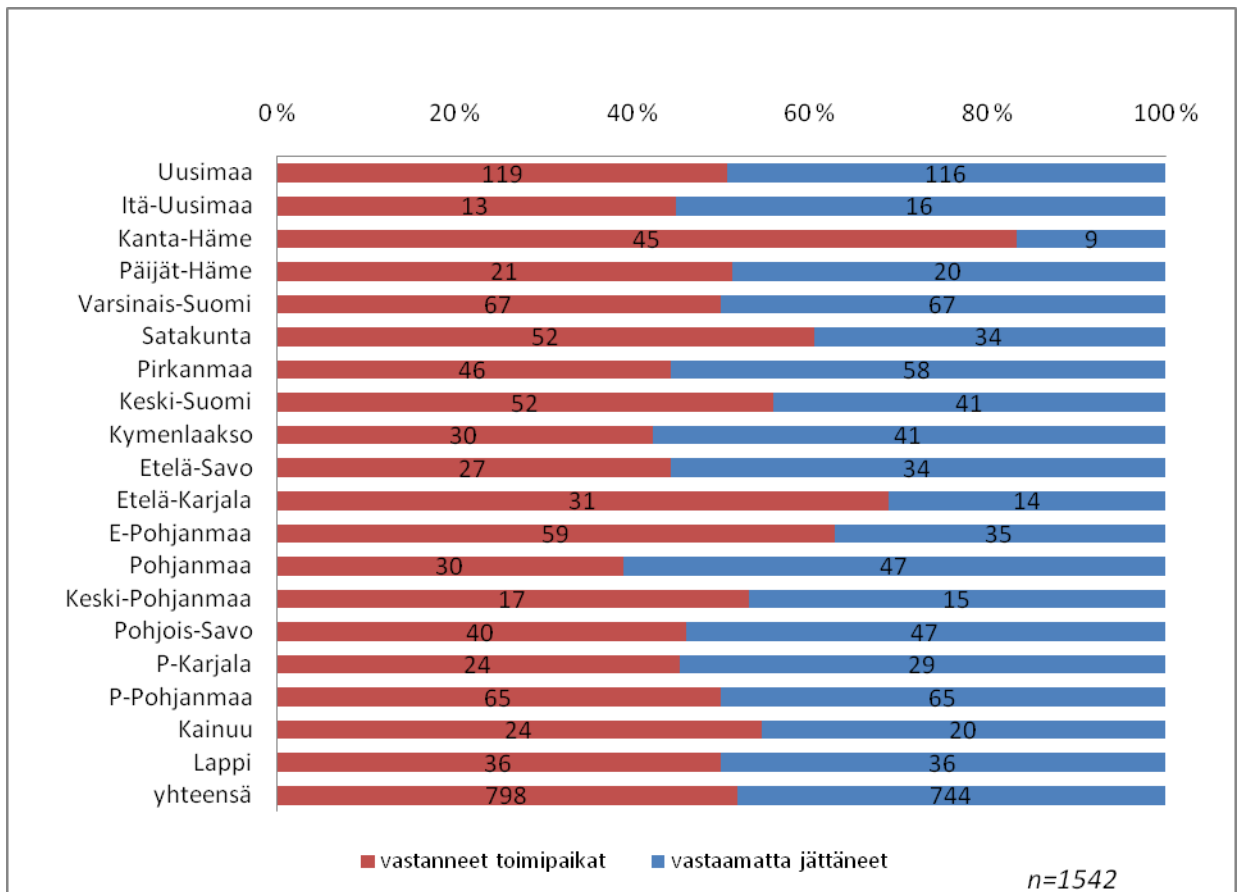
Kuva 1 Vastaajat maakunnittain

Kuva 2 Vastaajat toimialoittain, n = 1853

Toimialat, joita tässä selvityksessä tarkastellaan, kattavat yhteensä 83 % vastaajista: vanhustenhuolto 43 %, kehitysvammaisten asumispalvelut 22 % sekä mielenterveyskuntoutujien asumispalvelut 18 %.

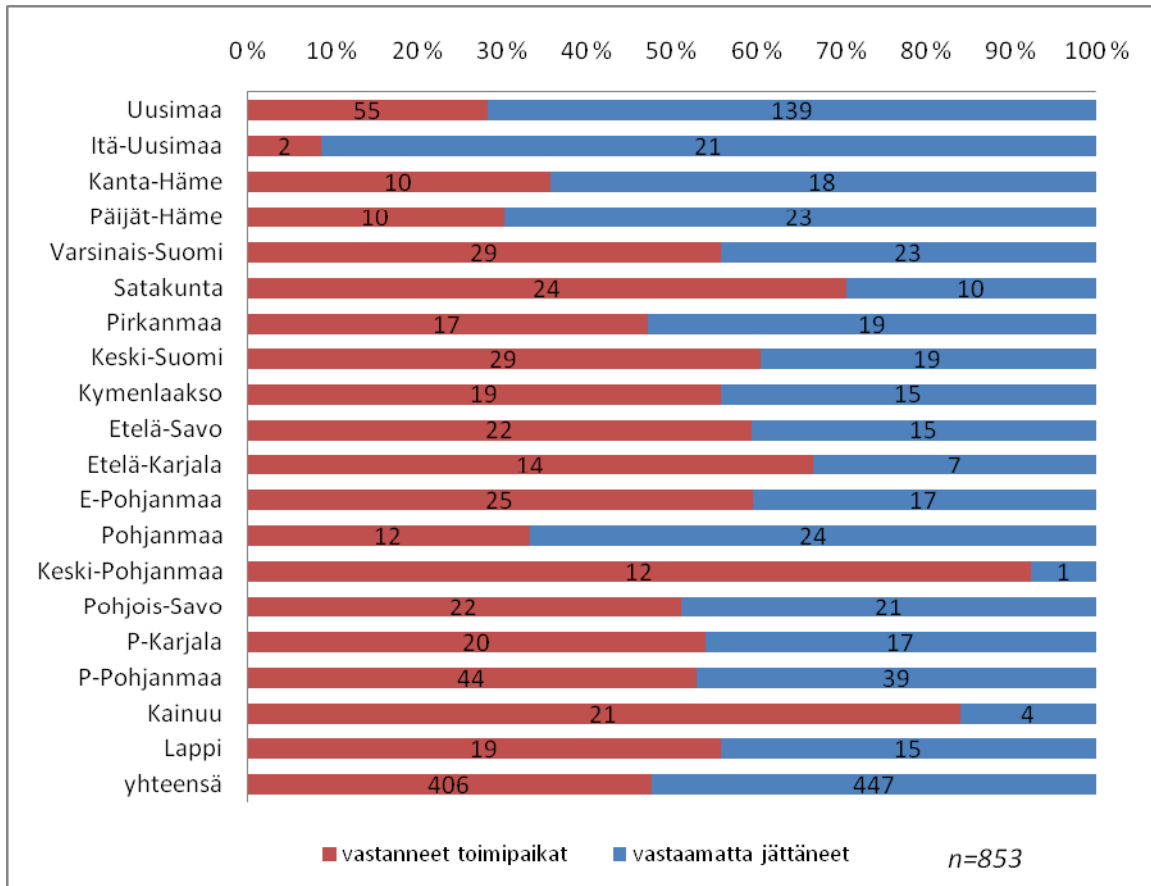
Vanhustenhuolto

Kuva 3 Vanhustenhuollon toimipaikkojen vastaajat maakunnittain

Vanhustenhuollon toimipaikkoja on yhteensä 1542. Vastanneita toimipaikkoja on 798 ja vastausprosentti 51,8.

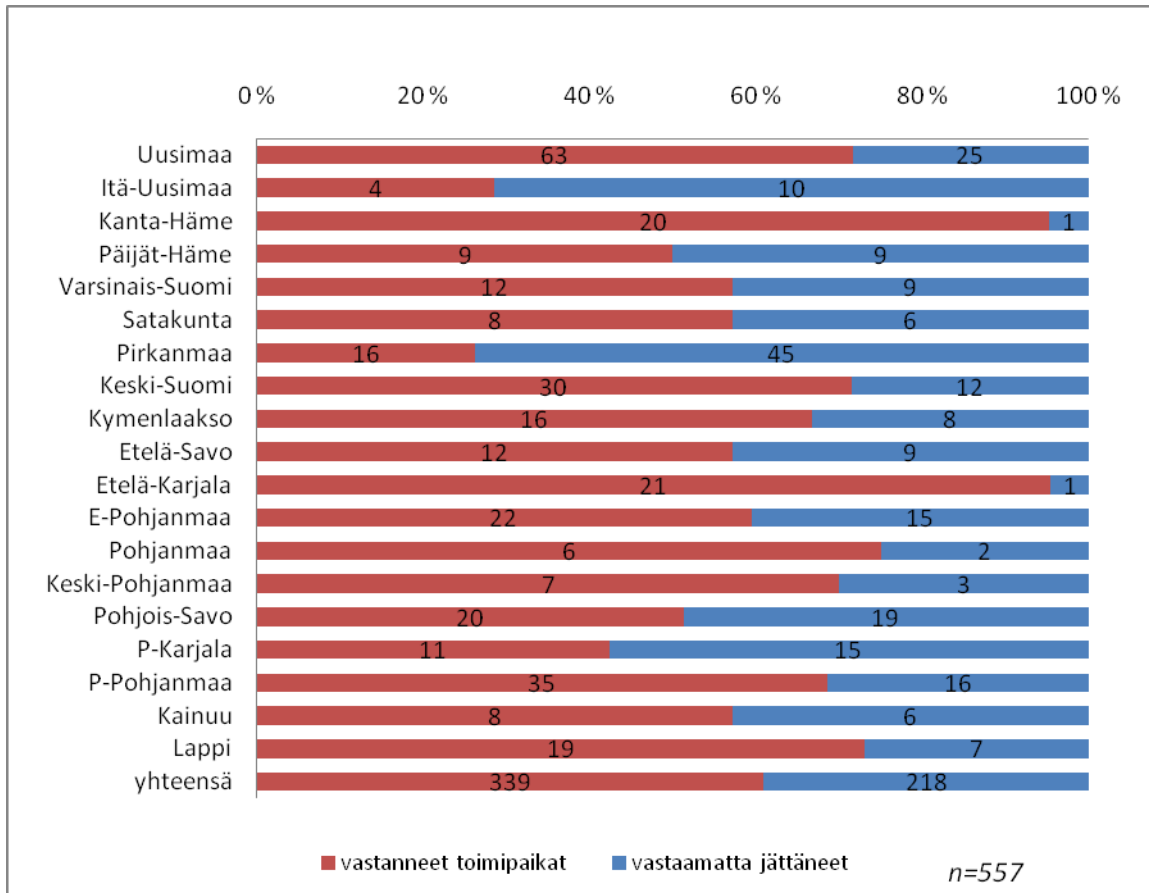
Kehitysvammaisten asumispalvelut

Kuva 4 Kehitysvammaisten asumispalveluiden vastaajat maakunnittain

Kehitysvammaisten asumispalveluja tuottavia toimipaikkoja on yhteensä 853. Vastanneita toimipaikkoja on 406 ja vastausprosentti 47,6. Alhaiset vastaajamäärät Uudellamaalla, Itä-Uudellamaalla sekä Päijät-Hämeessä selittyvät osin sillä, että osa toimipaikoista kuuluu kuntayhtymä ETEVA:an, jolta saatiin automaattisia sammutuslaitteistoja koskevat tiedot ilman kyselyyn vastaamista.

Mielenterveyskuntoutujien asumispalvelut

Kuva 5 Mielenterveyskuntoutujien asumispalveluiden vastaajat maakunnittain

Mielenterveyskuntoutujien asumispalveluita tuottavia toimipaikkoja on yhteensä 557. Vastanneita toimipaikkoja on 339 ja vastausprosentti 60,9. Itä-Uudenmaan muita alhaisempi vastaajamäärä selittyy osin sillä, että osa toimipaikoista kuuluu kuntayhtymä ETEVA:an, jolta saatiin automaattisia sammutuslaitteistoja koskevat tiedot ilman kyselyyn vastaamista.

Pirkanmaan alhainen vastaajamäärä selittyy osin sillä, että toimipaikoista 14 on Sopimusvuorisäätiön asumisyksiköitä, joiden tiedot on myös saatu ilman kyselyä.

Toimipaikan omistajuus

THL:n toimipaikkarekisterissä, jota tässä selvityksessä on käytetty, jakaantuu toimipaikan omistajuus tasan 50 % ja 50 % kuntien/kuntayhtymien sekä yksityisten toimijoiden välillä. Yrityksiä ei ole joukosta mahdollista eritellä.

Vastanneet toimipaikat jakaantuvat lähes samoin – kuntaomistus n. 45 % ja yksityiset toimijat 54 %. Yhteisomistus tarkoittaa kunnan sekä järjestön, säätiön tai yhdistyksen yhdessä omistamaa toimipaikkaa.

Taulukko 1 Toimipaikan omistaja

Omistaja	Toimipaikkojen lukumäärä	%
kunta	819	45
järjestö / yhdistys / säätiö	522	29
yritys	464	25
yhteisomistus	20	1
n = 1825		

Laitoshuolto / avohuolto

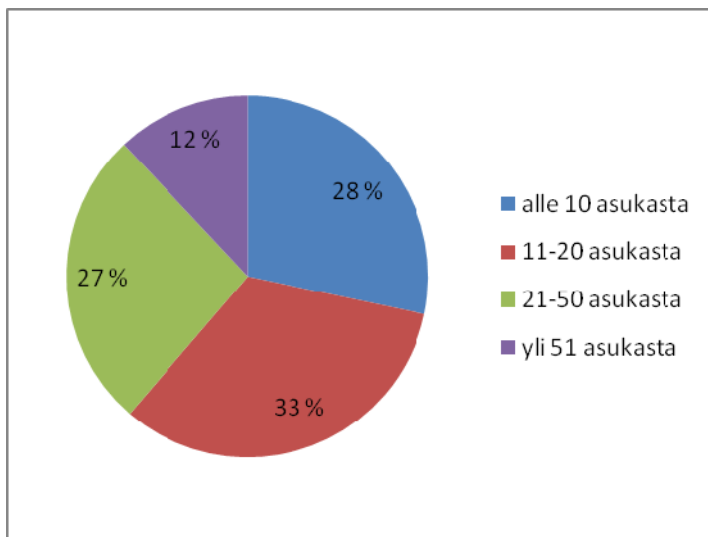
Vastaajista laitoshuoltoa tai -hoitoa tuottaa 422 toimipaikkaa. Laitoshuolto sisältää hoito-, kuntoutus- tai palvelusopimuksen tai -suunnitelman. Toimipaikoista 997 tuottaa avohuoltoa, jossa asukkaalla on erillinen vuokrasopimus tai asukas omistaa asuntonsa. Sen lisäksi yleensä laaditaan erillinen palvelu tai -hoitosuunnitelma. Toimipaikoista 330 tuottaa sekä avo- että laitoshuoltoa.

Taulukko 2 Laitoshuolto / avohuolto

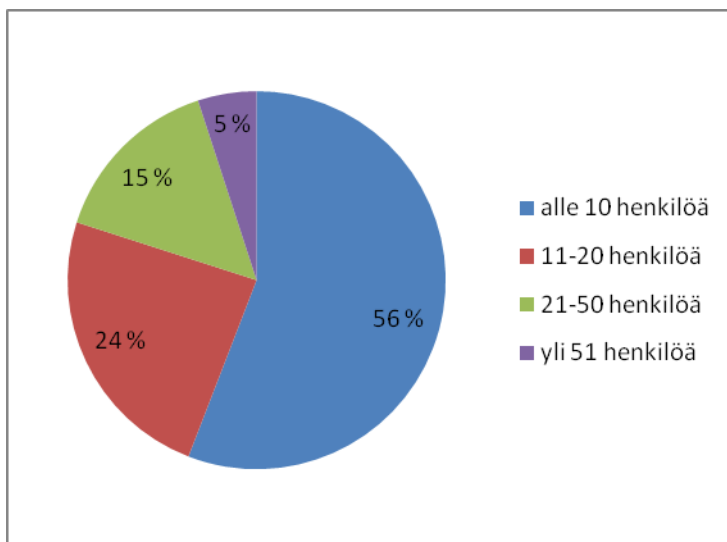
laitoshuolto	422 toimipaikkaa	24 %
avohuolto	997 toimipaikkaa	57 %
avo- ja laitoshuolto	330 toimipaikkaa	19 %
n = 1749		

Henkilömäärät toimipaikoissa

Valtaosa toimipaikoista on henkilömääriltään melko pieniä. Toimipaikoista 61 %:ssa on asukkaita korkeintaan kaksikymmentä ja henkilökuntaa on 56 %:ssa toimipaikoista alle kymmenen.

Kuva 6 Asukkaiden määrät, $n = 1817$

Kuva 7 Henkilöstön määrät, $n = 1831$

Asukkaiden määrä eri vuorokauden aikoina

Taulukko 3 Asukasmäärät eri vuorokauden aikoina, n= 1817

Vuorokauden aika	Asukkaat, lukumäärä arkisin	Asukkaat, lukumäärä viikonloppuisin ja pyhäpäivinä
klo 7-15	28	28,4
klo 15-21	26,3	28,2
klo 21-07	25	24,8

Henkilöstön määrä eri vuorokauden aikoina

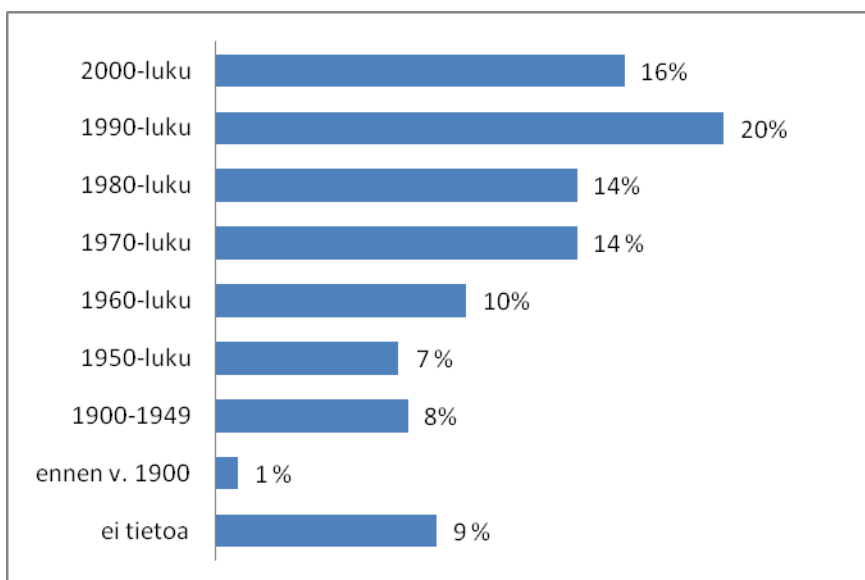
Taulukko 4 Henkilöstön määrä eri vuorokauden aikoina, n= 1831

Vuorokauden aika	Henkilöstö, lukumäärä arkisin	Henkilöstö, lukumäärä viikonloppuisin ja pyhäpäivinä
klo 7-15	7	4,4
klo 15-21	3,8	3,4
klo 21-07	1,2	1,2

Asukasmäärät eivät juuri vaihtelee toimipaikoissa. Henkilöstön määrät ovat pienimpiä viikonloppuisin sekä öisin.

Kiinteistöjä koskevia tietoja

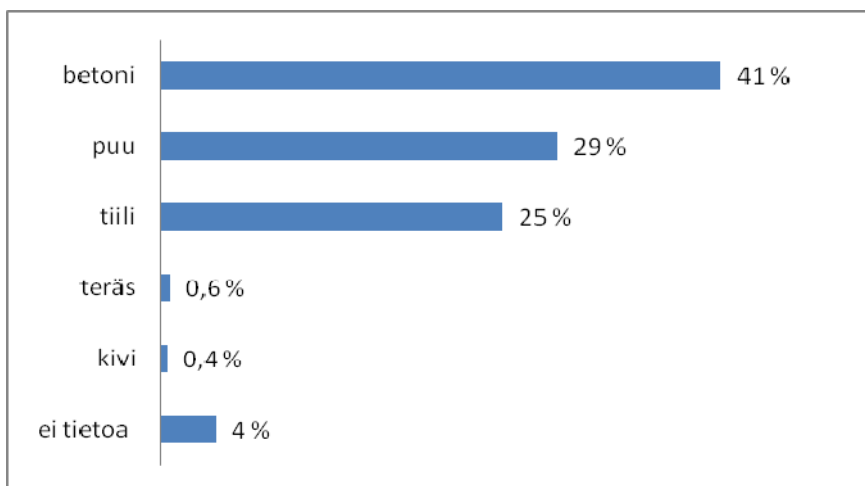
Kiinteistön rakennusvuosi

2000-luku	298
1990-luku	368
1980-luku	262
1970-luku	262
1960-luku	182
1950-luku	133
1900-1949	141
ennen vuotta 1900	17
ei tietoa	161
n =	1824

Kuva 8 Kiinteistön rakennusvuosi

Kiinteistön pääasiallinen rakennusmateriaali

betoni	755
puu	529
tiili	70
teräs	12
kivi	7
ei tietoa	80
n =	1853

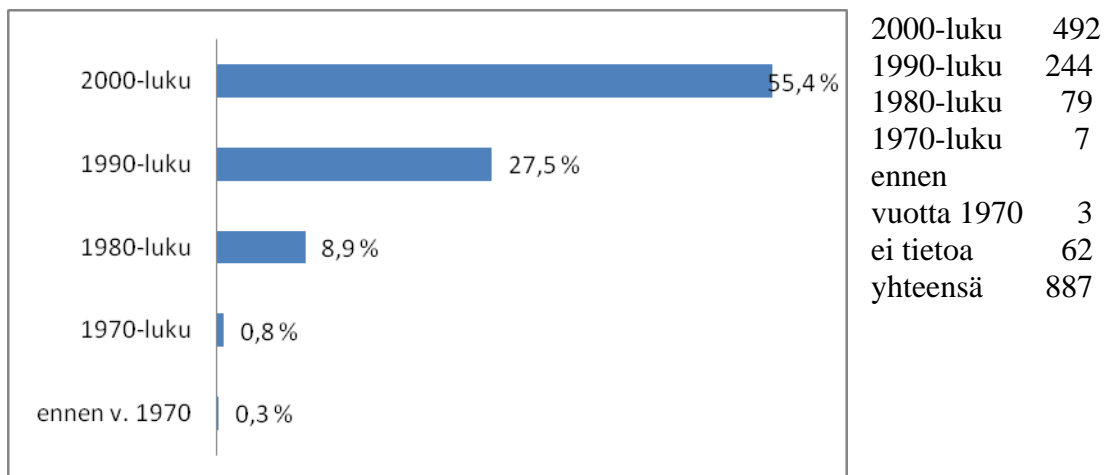
Kuva 9 Kiinteistön rakennusmateriaali

Lisärakentaminen

2000-luku	269 kiinteistöä
1990-luku	142
1980-luku	62
1970-luku	24
ennen vuotta 1970	9
n =	506

Lisärakentamisesta 80 % on tehty 1990- ja 2000-luvuilla.

Kiinteistöjen peruskorjaukset

Kuva 10 Tehdyt peruskorjaukset

Vastanneista (n = 1644) 54 % eli 887 toimipaikkaa on peruskorjattu, ja kaikista peruskorjauksista 55 % on tehty 2000-luvulla.

Peruskorjausta suunnittelee 420 toimipaikkaa ja niistä 14 % suunnittelee sammutuslaitteiston asentamista samassa yhteydessä.

Toimipaikkojen kerrosalat

Vastanneet toimipaikat ovat melko pieniä. Lähes 70 % toimipaikoista on kokonaiskerrosalaltaan alle 1000 kem².

Taulukko 5 Kokonaiskerrosalat toimipaikoissa

Kokonaiskerrosala kem²	Toimipaikkojen lukumäärä	%
alle 500	486	42
501-1000	292	25
1001-2000	186	16
2001-5000	159	13
5001-10000	33	3
yli 10 000	8	1
n = 1164		

Taulukko 6 Yleiset tilat yhteensä / toimipaikka

Yleiset tilat m²	Toimipaikkojen lukumäärä	%
alle 500	615	75
501-1000	120	15
1001-2000	58	7
2001-5000	20	2
5001-10 000	4	0,5
yli 10 000	2	0,2
n = 819		

Taulukko 7 Asuintilat yhteensä / toimipaikka

Asuintilat m²	Toimipaikkojen lukumäärä	%
alle 500	640	65
501-1000	186	19
1001-2000	99	10
2001-5000	50	5
5000-10 000	6	0,6
yli 10 000	5	0,5
n = 986		

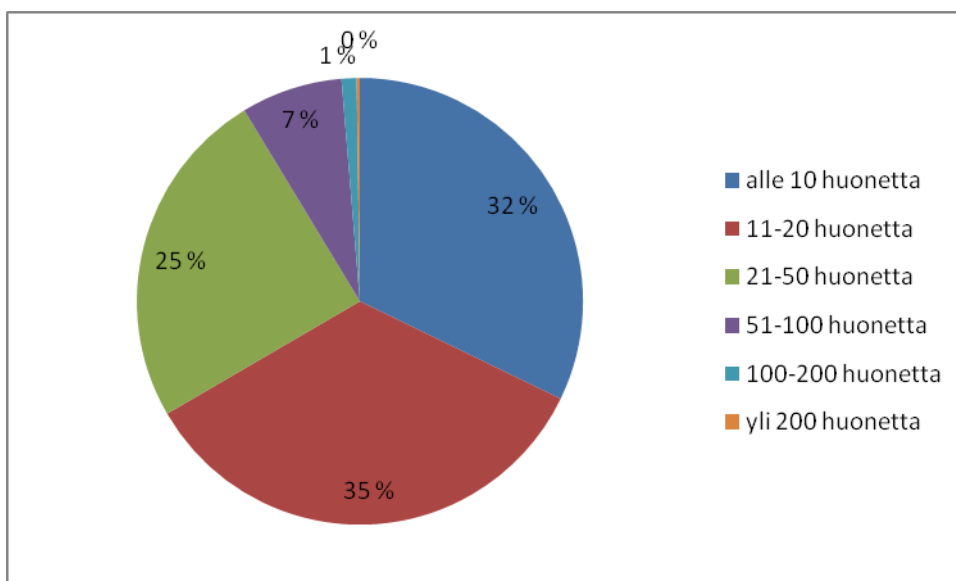
Taulukko 8 Kerrosten lukumäärät

Kerrosten lukumäärä	Vastanneet toimipaikat %	Asuinkerrosten lukumäärä	Vastanneet toimipaikat %
1	47	1	56
2	21	2	22
3	16	3	11
4 tai enemmän	16	4 tai enemmän	11
n = 1887		n = 1847	

Kiinteistö on kokonaan omassa käytössä 65 %:ssa toimipaikoista. 16 % toimipaikoista sijaitsee kerros- tai rivitalohuoneistossa.

Asuinhuoneiden tai -huoneistojen lukumäärät

Toimipaikat ovat huonemääriltään pieniä. Lähes 70 %:ssa toimipaikoista on korkeintaan 20 asuinhuonetta tai -huoneistoa.

Kuva 11 Asuinhuoneiden tai -huoneistojen lukumäärä / toimipaikka, n = 1817

Turvallisuusselvitykset

Turvallisuusselvitys on asiakirja, jossa selvitetään toimintakyvyltään alentuneiden tai rajoittuneiden henkilöiden edellytykset pelastua tulipalosta. Sen pohjalta määritetään tarvittaessa rakenteelliset ja muut toimenpiteet riittävän turvallisuustason saavuttamiseksi.

Kaikista kyselyyn vastanneista toimipaikoista 89:ssä % on laadittu turvallisuusselvitys. Selvityksistä 22 % on laadittu rakennuslupamenettelyn yhteydessä ja 78 % jo olemassa olevaan rakennukseen.

Taulukko 9 Turvallisuusselvitykset toimialoittain

Toimiala	Selvitys laadittu rakennuslupamenettelyn yhteydessä (Rakm E1) %	Selvitys laadittu jo olemassa olevaan rakennukseen (Pelastusasetus 9 §) %	Ei ole laadittu %	Ei vastausta %
vanhustenhuolto	18,2	72,8	5,0	4,0
kehitysvammaisten asumispalvelut	19,5	69,5	5,7	5,4
mielenterveyskuntoutujien asumispalvelut	23,0	68,1	7,0	1,8
muistihäiriöisten asumispalvelut	34,4	61,1	2,2	2,2
päihdeongelmaisten asumispalvelut	13,5	58,1	17,6	10,8
päihdehuollon laitoshoido	8,1	73,0	13,5	5,4
neurologisesti sairaiden tai vammaisten asumispalvelut	47,1	47,1	0	5,9
liikuntavammaisten asumispalvelut	25,0	56,3	18,8	
kuntoutuslaitos	0	88,0	12,0	
viittomakielisten asumispalvelut	60,0	40,0		
asunnottomat	0	100,0	0	
tilapäinen asuminen / kriisiasuminen	0	50,0	50,0	
muu	17,4	71,7	4,3	6,5
ei tietoa	0	33,3		66,7
n = 1853				

Vähiten turvallisuusselvityksiä on laadittu päihdeongelmaisten asumispalveluissa: toimipaikkoja on yhteensä 74 ja laadittuja selvityksiä 53.

Päihdehuollon laitoshoidtoa tuottavia toimipaikkoja on 37 ja laadittuja selvityksiä 30.

Liikuntavammaisten asumispalveluissa suuret prosenttiluvut selittyvät osin sillä, että vastanneita toimipaikkoja on yhteensä vain 16 kpl, ja laatimatta jääneitä selvityksiä kolme kpl. Tilapäisessä asumisessa toimipaikkoja on kaksi.

Turvallisuusselvitys rakennuslupahakemuksen yhteydessä

Vuonna 2002 voimaan tulleen rakennusmääräyksen mukaan turvallisuusselvityksen tulee olla rakennuslupahakemuksen liitteenä uusissa, henkilöturvallisuudeltaan vaativissa kohteissa. (Mikäli turvallisuusselvitystä ei ole laadittu rakennussuunnittelun yhteydessä, tehdään se pelastussuunnitelman osana jälkikäteen.)

Vuonna 2004 tai myöhemmin rakennettuja toimipaikkoja oli yhteensä 166 kpl. Näistä 59 % eli 98 toimipaikkaa ilmoitti, että turvallisuusselvitys oli laadittu rakennuslupamenettelyn yhteydessä.

Turvallisuusselvityksen lopputulos

Automaattinen sammutuslaitteisto tarvitaan / on jo asennettuna	41 % (761 kpl)
Laitteistoa ei tarvita	48 % (884 kpl)
n = 1645	

Asennettujen sammutuslaitteistojen tarkastelua

Laitteiston tyyppi

Taulukko 10 Automaattisen sammutuslaitteiston tyyppi

Laitteiston tyyppi	kpl	%
vesi	458	87
vesisumu	50	10
ei tietoa	20	4
yhteensä	528	

Vesisumulaitteiston tyyppi

Taulukko 11 Vesisumulaitteiston tyyppi

Vesisumulaitteiston tyyppi	kpl	%
SOFTEX	36	71
HI-FOG	4	8
ProMist	2	4
Ei tietoa	8	16
yhteensä	50	

Sammutuslaitteiston luokka

Taulukko 12 Sammutuslaitteiston luokka

Laitteiston luokka	kpl	%
F2 (asuntosprinkleri)	88	52
O (asuntosprinkleri 2007 ->)	44	26
OH-1	25	15
lisäksi joku muu	11	6
yhteensä	168	

Laitteiston asentamisen ajankohta

Laitteistoista 33 % on asennettu kiinteistön rakennusvaiheessa, 30 % peruskorjauksen yhteydessä ja 30 % erillisenä toimenpiteenä.

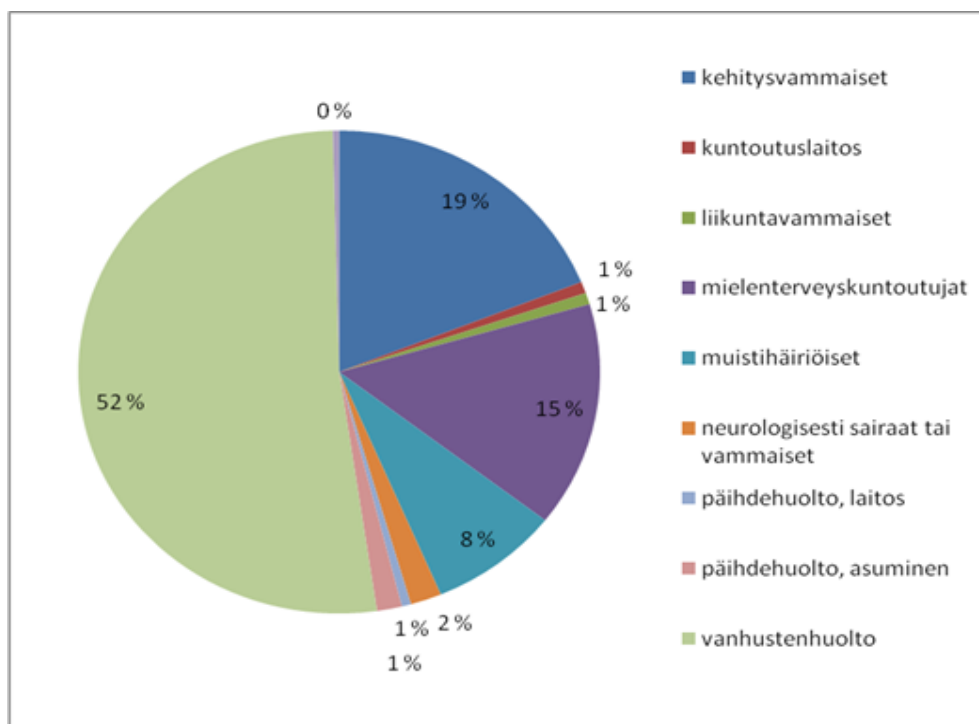
Taulukko 13 Sammutuslaitteiston asentamisen ajankohta

Kiinteistön rakentamisajankohta	Sammutuslaitteisto asennettu rakennusvaiheessa	Sammutuslaitteisto asennettu peruskorjauksen yhteydessä	Sammutuslaitteisto asennettu erillisenä toimenpiteenä
2000-luku	148	1	19
1990-luku	9	11	37
1980-luku		24	26
1970-luku		40	19
1960-luku		17	18
1950-luku		13	7
ennen vuotta 1950		13	6
ei tietoa	(3)	29	17
yhteensä	160	148	149

Kysymykseen vastasi yhteensä 492 toimipaikkaa. 7 % toimipaikoista ilmoitti, että asennuksia on tehty useampina eri ajankohtina.

Laitteistojen jakaantuminen toimialoittain

Laitteistoista 86 % on suurimmilla toimialoilla eli vanhustenhuollossa sekä kehitysvammaisten ja mielenterveyskuntoutujien asumispalveluissa.

Kuva 11 Asennettujen sammutuslaitteistojen jakaantuminen eri toimialoille, n = 528

Laitteistojen jakaantuminen omistajan mukaan

Taulukko 14 Asennettujen laitteistojen jakaantuminen omistajan mukaan

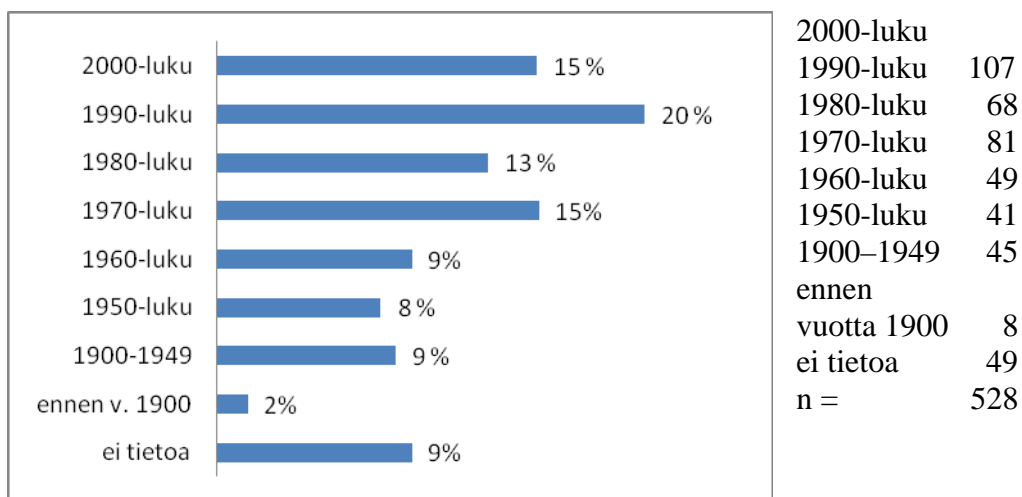
Omistaja	Vesi	Vesisumu	Ei tietoa	Yhteensä	%
kunta	199	15	14	228	43
järjestö, yhdistys, säätiö	136	13	1	150	28
yritys	114	0	3	117	22
yhteisomistus	7	22	1	30	6
ei tietoa	2		1	3	0,6
yhteensä	458	50	20	528	

Laitteistojen jakaantuminen laitos- tai avohuollon toimipaikkoihin

Taulukko 15 Laitteistojen jakaantuminen laitos-/ avohuollon toimipaikkoihin

Avohuolto / laitoshuolto	Laitteistolla varustetut toimipaikat, lukumäärä	%
laitoshuolto	103	20
avohuolto	310	61
avo- ja laitoshuolto	96	19
n = 509		

Kiinteistön rakennusvuosi sammutuslaitteistoilla varustetuissa toimipaikoissa

Kuva 12 Sammutuslaitteistolla varustettujen toimipaikkojen rakennusvuosi

Kiinteistön rakennusmateriaali sammutuslaitteistoilla varustetuissa toimipaikoissa

Taulukko 16 Rakennusmateriaali laitteistolla varustetuissa toimipaikoissa

Rakennus- materiaali	Laitteiston tyyppi			Yhteensä	Osuus kaikista vastanneista toimipaikoista %
	vesi (sprinkleri)	vesisumu	ei tietoa		
betoni	213	16	9	238	31
teräs	5	0	0	5	42
tiili	107	9	5	121	26
puu	109	23	3	135	25
kivi	1	2	1	4	57
ei tietoa	23		2	25	
laitteistoja yhteensä	458	50	20	528	

Laitteistolla varustetuista toimipaikoista 238 kpl eli 45 % on peruskorjattu.

Sammutuslaitteiston asennus ja kustannukset

Laitteistojen asennukseen ja kustannuksiin liittyviin kysymyksiin saatiin niukasti vastauksia. Kustannusten vaihtelu oli suurta: 17 €/ kem² – 243 €/ kem².
(Kokonaiskustannusten vaihteluväli oli vastauksissa 6 000–800 000 €)

Liitteessä 2 esitetään kustannus-, rakennustekniset ym. tiedot 88:sta laitteistolla varustetusta toimipaikasta, joiden antamat tiedot ovat kattavia ja keskenään vertailukelpoisia.

Taulukko 17 Asentamisen kokonaiskustannukset laitteistoluokittain

Laitteiston luokka	Laitteistojen lukumäärä	Keskimääräinen kokonaiskustannus
O-liite	16	83 000 €
F2-liite	27	103 000 €
OH-1 liite	9	113 000 €
yhteensä	52	

Myönnetty avustus sammutuslaitteiston asentamiseen

Laitteiston asennukseen avustusta ilmoitti saaneensa yhteensä 117 vastaajaa.

Rahoituksen myönsi:

ARA 22 kohdetta

RAY 58

ARA + RAY 5

ARA + kunta 1

RAY + kunta 1

Kunta 7

TE-keskus 13

Muu tahoo 2 (FINNVERA, EU-projekti)

46 vastaajaa ilmoitti avustuksen määrän, joka vaihteli 12–100 % kokonaiskustannuksista. Kokonaiskerrosalaan suhteutettuna avustusten määrä vaihteli 7–58 €/kem². (Laskettu 31 toimipaikan vastausten perusteella.)

Laitteiston huolto- ja ylläpitokustannukset

Taulukko 18 Laitteiston huolto- ja ylläpitokustannukset

Kustannukset / vuosi	Toimipaikkojen lkm
alle 500 €/ v	20
500–1000 e / v	41
1000–1500 €/v	13
yli 1500 €/ v	3
yhteensä	77

Suunnitteilla olevat laitteistot

Automaattinen sammutuslaitteisto on suunnitteilla 371 toimipaikassa. Näistä 46 % on vanhustenhuollon ja 21 % kehitysvammahuollon toimipaikkoja. Asennus aiotaan toteuttaa: erillisenä toimenpiteenä 69 %, lisärakentamisen yhteydessä 10 % tai osana laajempaa peruskorjausta 19 %.

Toimipaikan omistajuus suunnitteilla olevissa laitteistoissa:
kunta 46 %, järjestö/yhdistys / säätiö 31 % tai yritys 23 %.

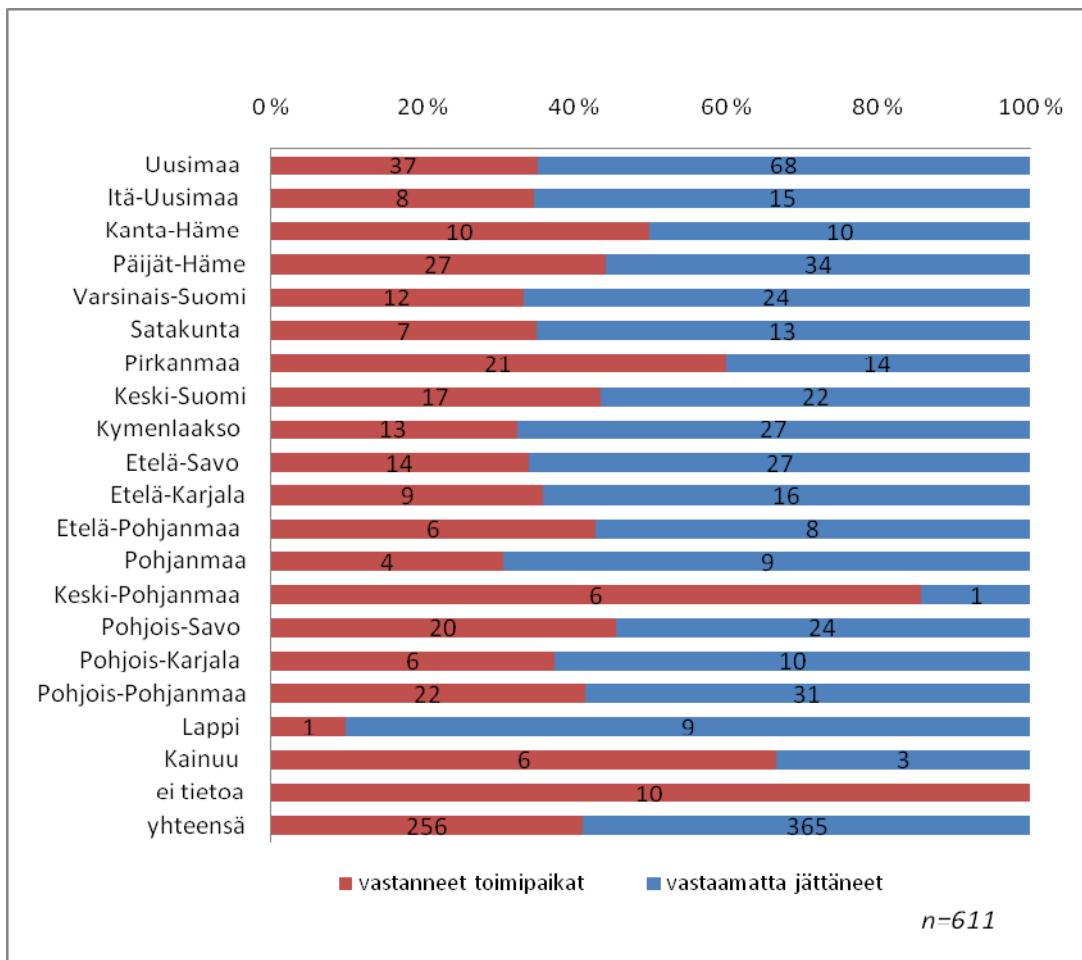
40 % toimipaikoista on hakenut tai aikoo hakea avustusta.

3.2 Kysely lastensuojelun toimipaikkoihin

Vastaajat

Lastensuojelun toimipaikalla tarkoitetaan laitosta tai yksikköä, jossa oman kodin ulkopuolelle sosiaalilautakunnan päätöksellä sijoitetut lapset tai nuoret asuvat.

Kysely lähetettiin 626 lastensuojelun toimipaikkaan, joiden yhteystiedot saatiin Valvirasta. Yhteystiedot sisälsivät vain yksityisiä toimijoita. Vastaajaluettelosta poistettiin 16 kpl (ei toimintaa tms.), jolloin joukon koko on 611. Vastauksia saatiin 256 ja vastausprosentti on 41,9.

Kuva 13 Lastensuojelun toimipaikkojen vastaajat maakunnittain

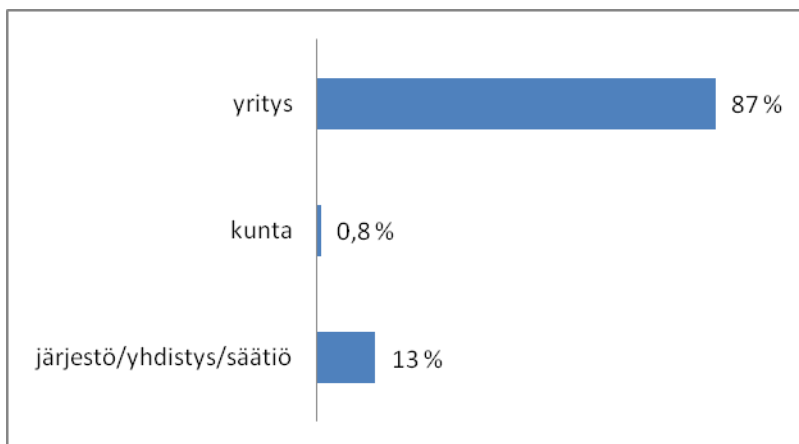
Vastaajat toimipaikan lajin mukaan

Kuva 14 Vastaajamäärät toimipaikan lajin mukaan, $n = 255$

Suurimpia vastaajaryhmiä ovat ammatilliset perhekodit (46 % kaikista vastanneista), lastenkodit (23,5 %) sekä nuorisokodit 18 %. Perusjoukosta (vastaamaan pyydetty 611 toimipaikkaa) 41 % on ammatillisia perhekoteja.

Toimipaikan omistaja

Kuva 15 Vastanneet lastensuojelun toimipaikat omistajan mukaan, $n = 254$

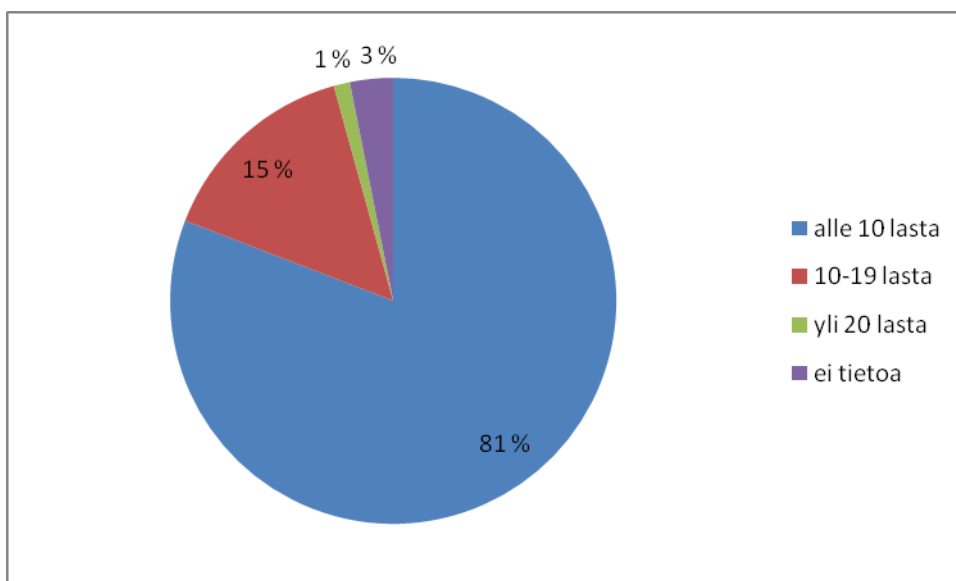
Kyselyn perusjoukko, joka perustuu Valviran tietokantaan lastensuojelun toimipaikoista, sisältää pelkästään yksityisiä toimijoita. Siitä huolimatta kaksi toimipaikkaa ilmoittaa omistajakseen kunnan. (Kysymys on näissä tapauksissa todennäköisesti ymmärretty väärin.)

Henkilömäärät lastensuojelun toimipaikoissa

Lastensuojelun toimipaikat ovat pieniä ja kodinomaisia. Niissä on sijoitettuna keskimäärin 7 lasta tai nuorta. Valtaosassa (81 %) toimipaikoista asuu korkeintaan

kymmenen lasta tai nuorta. Henkilökuntaa ja sijoitettuja lapsia tai nuoria on molempia keskimäärin 7 henkilöä.

Henkilökunta on läsnä vuorokauden ympäri eivätkä henkilömäärät juurikaan vaihtelee (max. 27 lasta, min. 2 lasta).

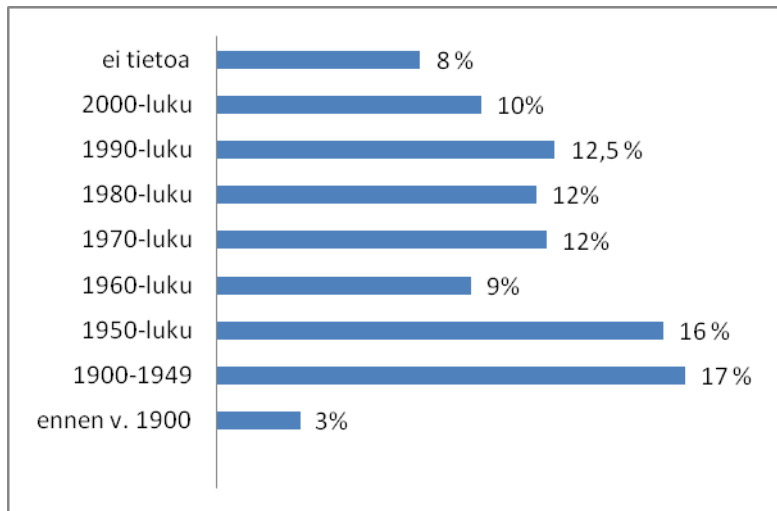
Kuva 16 Lasten ja nuorten määrät toimipaikoissa, $n = 256$

Kiinteistöjen tietoja

Tyypillinen lastensuojelun toimipaikka on 1–2 kerroksinen, yli 50 vuotta vanha peruskorjattu puutalo.

kivi	1
puu	151
tiili	47
teräs	2
betoni	50
ei tietoa	5
yhteensä	256

Kuva 17 Kiinteistön rakennusmateriaali, lastensuojelun toimipaikat, $n = 256$

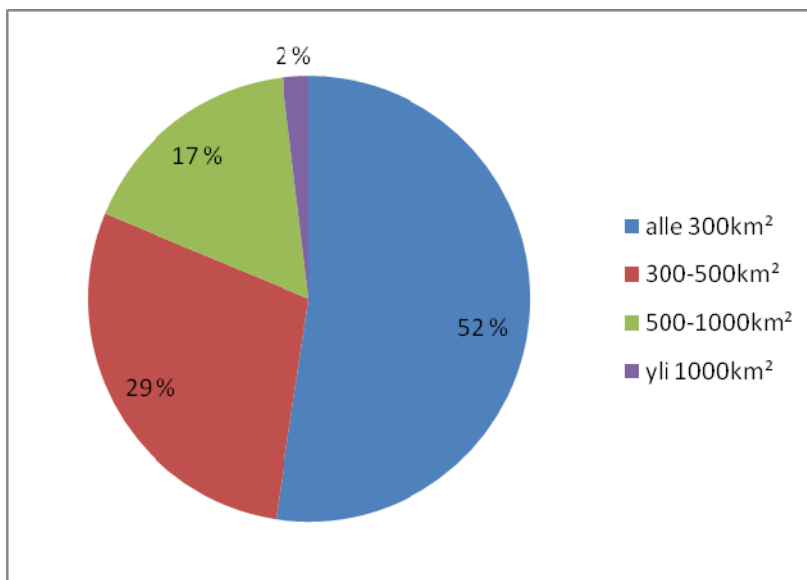
Kuva 18 Kiinteistön rakennusvuosi, lastensuojelun toimipaikat, n=256

71 % ilmoitti kiinteistön peruskorjatuksi ja näistä korjauksista 49 % on tehty 2000- luvulla.

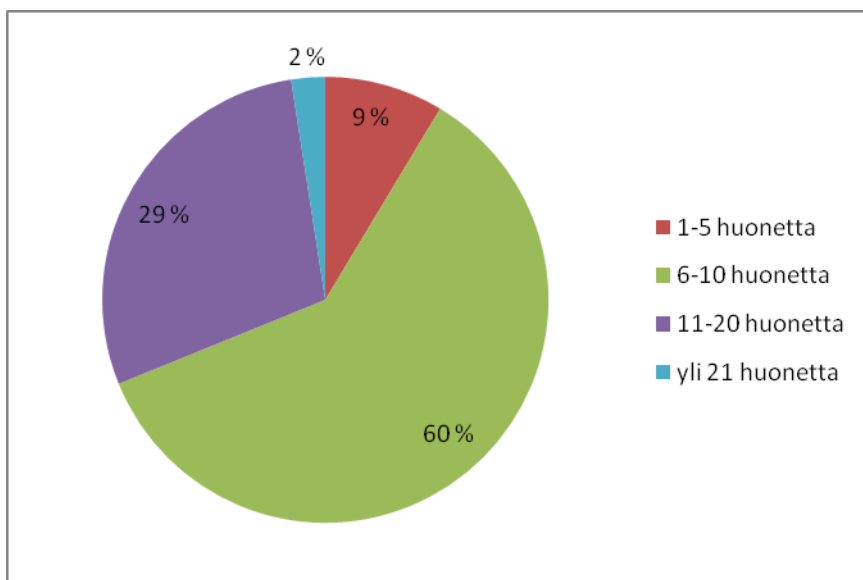
Vuosiluku	Kiinteistöjen lukumäärä
2000-luku	25
1990-luku	32
1980-luku	30
1970-luku	31
1960-luku	24
1950-luku	42
1900 - 1949	44
ei tietoa	20
ennen vuotta 1900	8
Yhteensä	256

Kuva 19 Kiinteistön peruskorjausten ajoittuminen, lastensuojelun toimipaikat, = 256

Kiinteistöjen kokonaiskerrosalat ja huoneluku

Kuva 20 Kiinteistön kokonaiskerrosala, lastensuojelun toimipaikat. $n = 208$

Kuva 21 Asuinhuoneiden lukumäärä, lastensuojelun toimipaikat, $n = 244$

Turvallisuusselvitys ja sammutuslaitteistot

Turvallisuusselvitys on laadittu 77 % vastanneista toimipaikoista ja vain 3 %:ssa lopputuloksena oli sammutuslaitteiston asentaminen.

Sammutuslaitteistot: Jo asennettuja laitteistoja on yhdeksässä toimipaikassa. Laitteistoista kahdeksan on sprinklereitä ja yksi vesisumulaitteisto. Vain kaksi toimipaikkaa ilmoitti asentamisen kustannukset.

Taulukko 19 Automaattisella sammutuslaitteistolla varustetut lastensuojelun toimipaikat

Toimipaikka	Omistaja	Henkilö- kunnan lkm	Lasten / nuorten lkm	Rak- mat.	Rak- vuosi	Perus- korjaus- vuosi	Kok.krs- ala km ²	Asuin- tilat m ²	Asuin- kerrokset lkm	Asennuksen tapa	Rahoitus	Laitteiston huolto- ja ylläpito- kustannukset
nuoriso- koti	järjestö/ yhdistys/ säätiö	12	7	betoni		2000	-	-	2	-	ei tietoa	-
ammattilinen perhekoti	yritys	7	4	puu	1982	2008	185	-	2	peruskorjauksen yhteydessä, v. 2008	ei saatu	500–1000 €/v.
nuorisokoti	järjestö/ yhdistys/ säätiö	8	8	betoni		2004	-	--	1	-	-	-
lastenkoti, nuorisokoti	yritys	8	5	puu	1963	2006	650	300	2	erillisenä toimenpiteenä, v. 2007 *)	ei saatu	1000–1500 €/v.
lastenkoti	yritys	7	7	puu	1952	1995	600	-	1	sammutuslaitteistoja on asennettu eri aikoina eri tiloihin	ei saatu	500–1000 €/v.
pienryhmä- koti	yritys	9	9	betoni	1950	2004-2005	100	150	3	peruskorjauksen yhteydessä, v. 2005 ***)	ei tietoa	1000–1500 €/v.
lastenkoti	järjestö/ yhdistys/ säätiö	4	2	puu	1950	1989	90	100	2	erillisenä toimenpiteenä, v. 2007 **)	ei saatu	alle 500 €/v.
kuntoutus- yksikkö	järjestö/ yhdistys/ säätiö	20	10	betoni	2008	-	942	-	1	kiinteistön rakennusvaiheessa	-	-
muu, mielenterveys ja päihde	yritys	10	27	betoni	1937	ei tietoa	1200	800	3	erillisenä toimenpiteenä, v. 2009e	ei saatu	500–1000 €/v.

*) asentamisen kustannukset 60 000 €

**) asentamisen kustannukset 76 000 €

***) toimipaikassa on vesisumulaitteisto

Suunnitteilla olevat laitteistot

Vastaajista kolme toimipaikkaa suunnitteli automaattisen sammutuslaitteiston asentamista. Laitteistot asennetaan omaehtoisesti, turvallisuusselvitysten lopputuloksena ei ollut laitteiston asentaminen.

Taulukko 20 Automaattista sammutuslaitteistoa suunnittelevat lastensuojelun toimipaikat

Toimipaikka	Omista- ja	Henkilö- kunnan lkm	Lasten/ nuor- ten lkm	Rak.- mat.	Rak.- vuosi	Perus- korjaus-- vuosi	Koko kerrosala km ²	Asuin- tilat m ²	Asuin- kerrokset lkm	Asennuksen tapa	Rahoitus
nuorisokoti	yritys	14	8	puu	1958	2001	-	465	2	lisärakenta- misen yhteydessä	avustushake- mus hylätty
nuorisokoti	yritys	13	7	tiili	1978	ei tehty	331	-	1	osana laajempaa peruskor- jausta	TE-keskus
lastenkoti	yritys	18	4	puu	1960	1960	-	235	2	erillisenä toimen- piteenä	ei tietoa

3.3 Kysely: yli 55-vuotias asuminen

Vastaajat

Yli 55-vuotiaiden asumisen paloturvallisuutta selvitettiin kymmenessä suurimmassa kaupungissa: Helsinki, Espoo, Tampere, Vantaa, Turku, Oulu, Jyväskylä, Lahti, Kuopio ja Kouvola.

Kohteina olivat ns. senioritalot (vuokra tai omistus) sekä kaupunkien tai yhteisöjen yli 55-vuotiaille suunnatut vuokratilat, joiden yhteystiedot saatiin kuntien asuntotoimesta sekä asuntotuottajien Internet-sivuilta.

Pyyntö vastata Internet-kyselyyn lähetettiin isännöitsijöille 195 kohteeseen ja vastauksia saapui 34 kpl seuraavista kunnista: Helsinki (9 kpl), Tampere (6), Vantaa (7), Turku (4), Oulu (2), Jyväskylä (2), Lahti (3), Kuopio (1). Vastausprosentti on 17,4.

Kiinteistöjen tiedot

Kiinteistön omistaja

Taulukko 21 Kiinteistön omistaja, yli 55-vuotiaiden asuminen

Omistaja	Kiinteistöjen lukumäärä
järjestö / yhdistys / säätiö	12
yritys	12
asukkaat itse	6
kunta	4
yhteensä	34

Kiinteistön rakennusvuosi

Taulukko 22 Kiinteistön rakennusvuosi, yli 55-vuotiaiden asuminen

Rakennusvuosi	Kiinteistöjen lukumäärä
ennen vuotta 1970	2
1970-luku	6
1980-luku	5
1990-luku	6
2000-luku	15
yhteensä	34

Kunnan omistamat kiinteistöt on kaikki rakennettu ennen vuotta 2000.

Kiinteistöjen rakennusmateriaalina on pääosin betoni (30 kpl) ja tiili (4 kpl). 1970-luvulla rakennetuista kiinteistöistä neljää on peruskorjattu ja kolmeen rakennettu lisäosa.

Kuuteen kiinteistöön oli suunnitteilla peruskorjausta tai lisärakentamista.

Kohteista kerrostaloja oli 33 ja luhtitaloja 1.

Kiinteistöjen aloja

Taulukko 23 Kiinteistöjen kokonaiskerrosala, yli 55-vuotiaiden asuminen

Kokonaiskerrosala kem ²	Kiinteistöjen lukumäärä
alle 2000 kem ²	2
2000–5000 kem ²	7
5000–7000 kem ²	3
10 000–20 000 kem ²	3
yhteensä	15

Taulukko 24 Kiinteistöjen yleiset tilat, yli 55-vuotiaiden asuminen

Yleiset tilat m ²	Kiinteistöjen lukumäärä
alle 500 m ²	4
500–1000 m ²	2
1000–2000 m ²	3
yli 2000 m ²	3
yhteensä	12

Taulukko 25 Kiinteistöjen asuintilat, yli 55-vuotiaiden asuminen

Asuintilat yhteensä m ²	Kiinteistöjen lukumäärä
alle 3000 m ²	13
3000–5000 m ²	6
5000–10 000 m ²	3
yli 10 000 m ²	1
yhteensä	23

- Keskimäärin kiinteistöissä on 65 asuntoa. Pienimmässä kiinteistössä asuntoja on 22 ja suurimmassa 343.
- Yhteensä kiinteistöissä on 2145 asuntoa, joista 92 % yli 55-vuotiailla.
- Asuntojen ka. pinta-ala on 45,6 m² (29 kiinteistöä).
- Aukkaiden keski-ikä on 70 vuotta.

Paloturvallisuus

Pelastussuunnitelma ja turvallisuusselvitys

Pelastussuunnitelma (taloyhtiön turvallisuusjärjestelyistä laadittu kirjallinen yhteenveto, joka sisältää myös toimintaohjeet onnettomuuksien varalta) on laadittu 31 kiinteistössä.

Turvallisuusselvitys on tehty

jo olemassa olevaan rakennukseen (Pa 9§)	13 kpl
rakennuslupamenettelyn yhteydessä (RakM E1)	8 kpl
ei ole tehty	11 kpl

Automaattiset sammutuslaitteistot

Kahdeksan kiinteistön turvallisuussuunnitelman lopputuloksena on ollut automaattinen sammutuslaitteisto.

Seitsemässä kiinteistössä laitteisto on jo asennettuna. Laitteistot ovat sprinklereitä (vesi), joista kuusi on asennettu kiinteistön rakennusvaiheessa.

Taulukko 26 Laitteiston luokka, yli 55-vuotiaiden asuminen

Laitteiston luokka	Kiinteistöjen lukumäärä
F2 asuntosprinkleri	3
O (asuntosprinkleri 2007 ->)	1
molemmat luokat	1
yhteensä	5

Taulukko 27 Laitteiston huolto- ja ylläpitokustannukset, yli 55-vuotiaiden asuminen

Laitteiston huolto- ja ylläpitokustannukset	Kiinteistöjen lukumäärä
alle 500 €/ v	1
500–1000 €/ v	2
yli 1000 €/v	1
yhteensä	4

Seitsemässä kiinteistössä oli laitteiston asentaminen suunnitteilla. Neljässä niistä sitä suunniteltiin omaehtoisesti, ei pelastuslaitoksen edellytyksestä. Asennus tehdään erillisenä toimenpiteenä ja siihen aiotaan hakea avustusta (RAY ja ARA).

Yksi vastaaja ilmoitti asennuksen kustannukset: 400 000 € johon ei saatu tai haettu ulkopuolista rahoitusta.

Yksi kohde oli saanut avustusta (ARA ja RAY).

Palotarkastus on tehty pelastuslaitoksen toimesta 26 kiinteistössä. Näistä 16 tarkastusta on suoritettu vuoden 2008 tai 2009 aikana. Kymmenessä kiinteistössä tehdään omia palotarkastuksia lähes vuosittain. Sen lisäksi järjestetään asukkaille poistumisharjoituksia tai paloturvallisuusaiheista valistusta.

Uhkaavat tilanteet

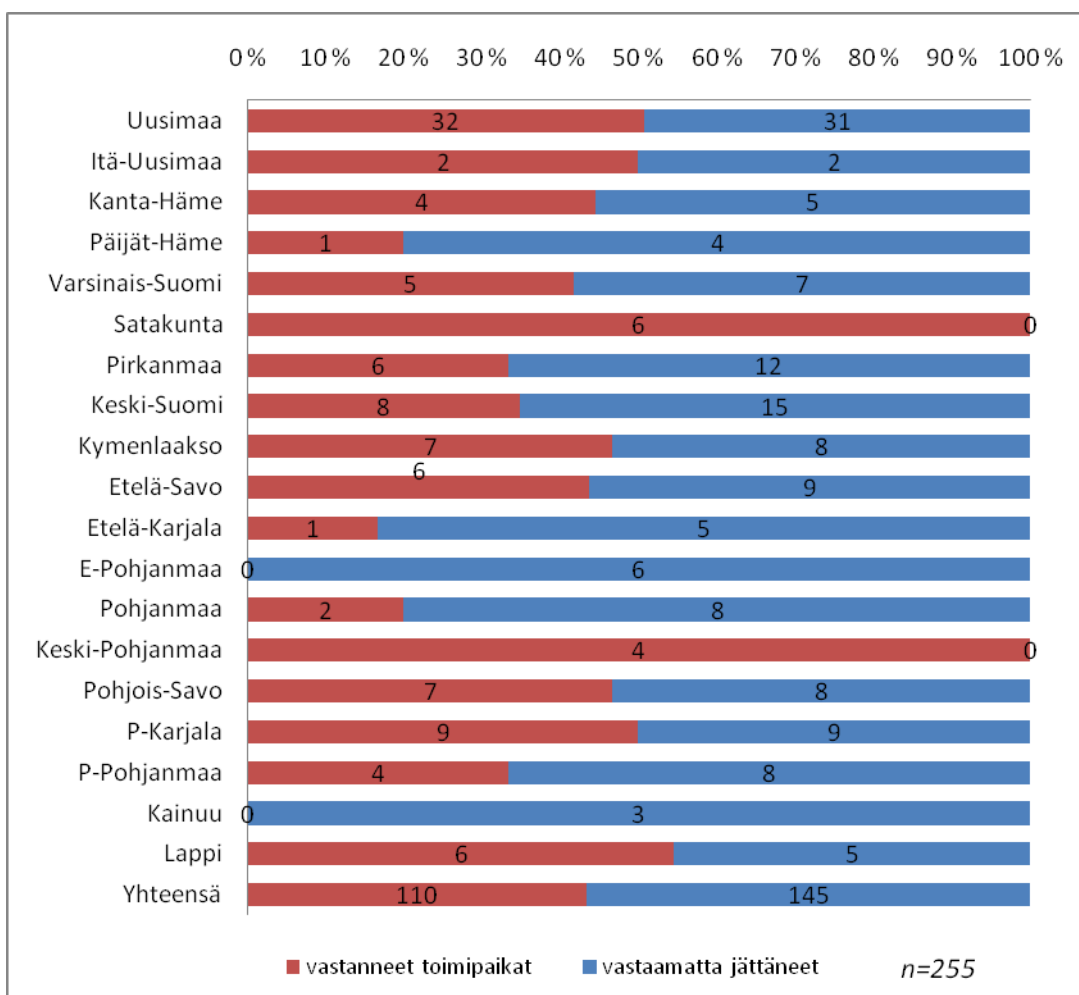
Paloturvallisuuden kannalta uhkaavia tai ”läheltä piti - tilanteita on ollut seuraavasti:

1–2 krt / 6 kk	2 kpl
1 krt / vuosi	3 kpl
harvemmin	10 kpl
ei koskaan	14 kpl

Tilanteita, joissa on jouduttu evakuoimaan asukkaita, on ollut viimeisen vuoden aikana yhteensä 5, ja näistä yhdessä kohteessa kahdesti.

4 PÄIHDEHUOLLON LAITOKSET JA ASUMISPALVELUT

Päihdehuollon paikkoja tarkastellaan omana lukunaan johtuen mm. Espoossa 27.3.2008 tapahtuneessa päihdeongelmaisten tukiasuntolan tulipalossa, jossa menehtyi 5 asukasta. Onnettomuuden tutkintalautakunnan raportin mukaan ihmishenkien menettämiseltä olisi todennäköisesti välttytty, jos rakennus olisi ollut varustettu automaattisella sammutuslaitteistolla.

Kuva 22 Päihdehuollon vastaajat maakunnittain

Päihdehuollon toimipaikkoja on selvityksessä mukana yhteensä 255. Vastanneita toimipaikkoja on 110 ja vastausprosentti 43,1.

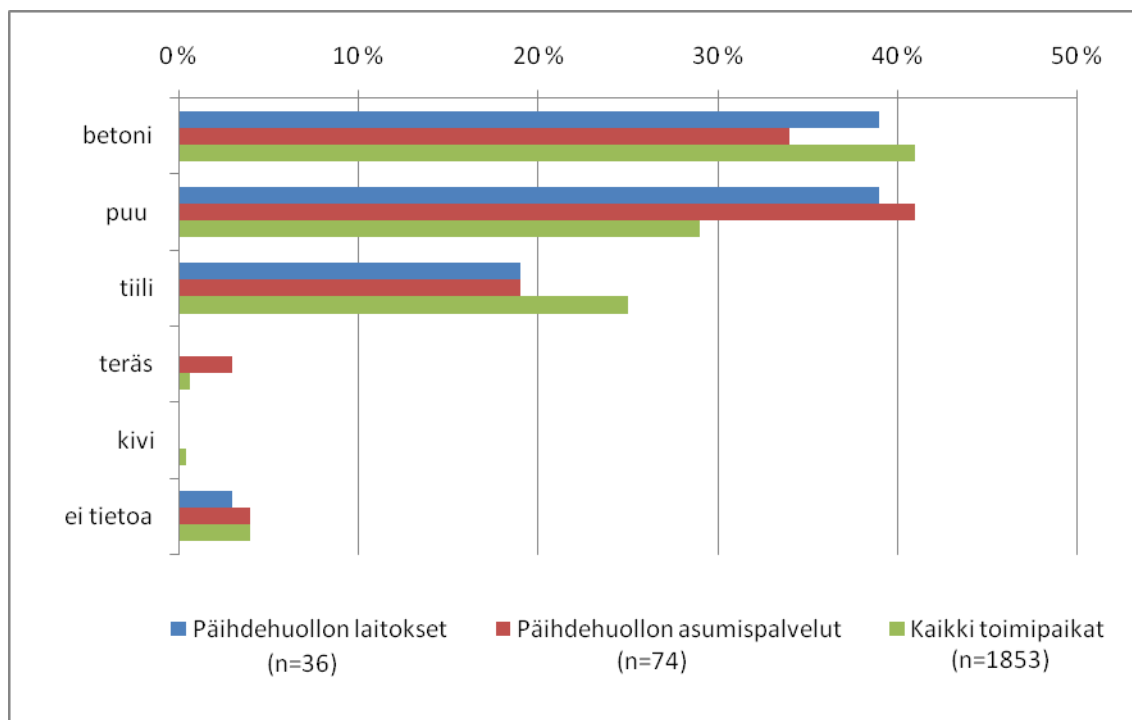
Päihdehuollon laitoshoittoa ja asumispalveluita tarkastellaan erikseen. Ne eroavat toisistaan seuraavasti: Päihdehuollon laitoshoidossa asiakas saa rajatun ajan hoitoa päihdeongelmaansa asuen samalla ko. yhteisössä koko hoitojakson ajan ympäri vuorokauden. Hoitojaksolla on selkeä sisään- ja uloskirjaus.

Päihdeongelmaisten asumispalveluissa tuen määrä vaihtelee. Enimmillään henkilökuntaa on läsnä asumisyksikössä ympäri vuorokauden. Vähimmillään asukkaat asuvat keskenään ja henkilökunta käy tapaamassa asukkaita esim. viikoittain tai epäsäännöllisemmin.

Vastaajista päihdehuollon laitoksia on 36 ja päihdehuollon asumispalveluita 74. Yhteensä päihdehuollon toimijoiden osuus kyselyn perusjoukosta (3486 toimipaikkaa) on 7,3 %.

Päihdehuollon kiinteistöjen vertailua muihin kiinteistöihin

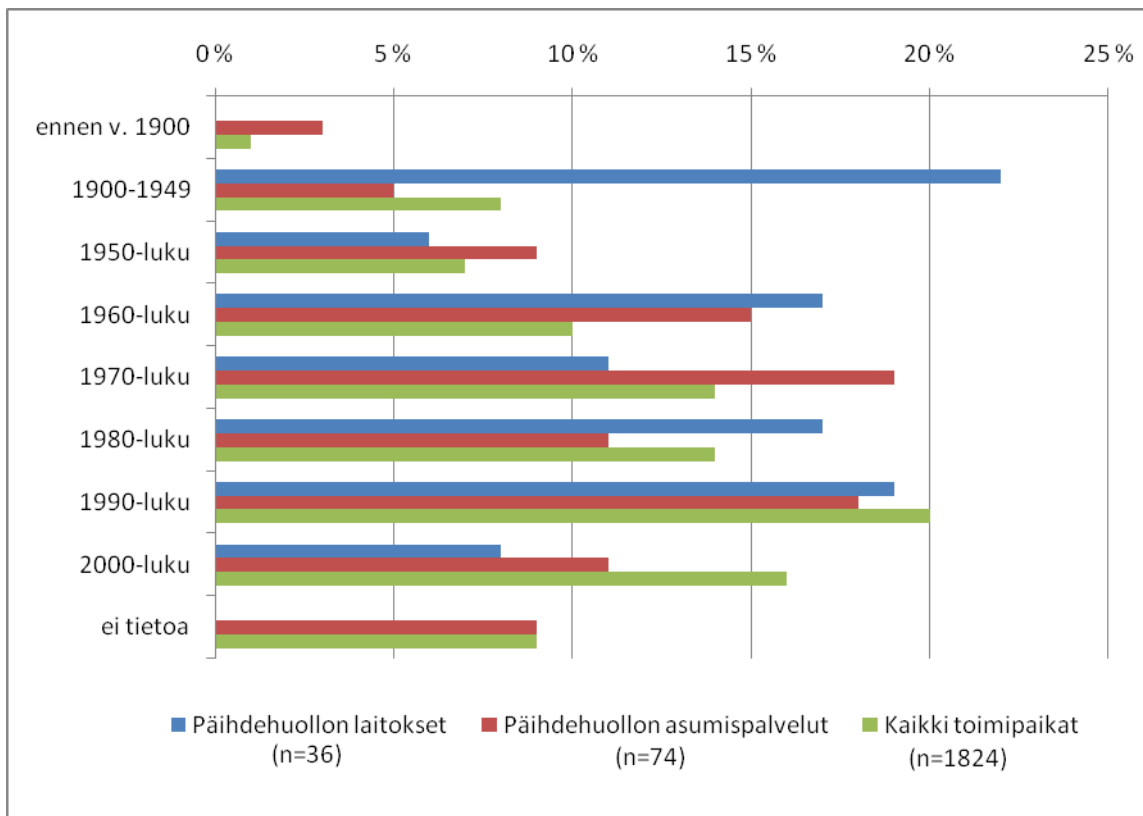
Rakennusmateriaali

Kuva 23 Rakennusmateriaali, päihdehuollon toimipaikat verrattuna kaikkiin vastanneisiin

Päihdehuollon asumispalveluissa rakennuksista on 10 % enemmän puurakenteisia verrattuna kaikkiin vastaajiin. Vastaavasti muista materiaaleista tehtyjä kantavia rakenteita on päihdepuolen rakennuksissa vähemmän.

Rakennusvuosi

Kuva 24 Rakennusvuosi, päihdehuollon toimipaikat verrattuna kaikkiin vastanneisiin

Päihdehuollon laitoksista viidennes on rakennettu ennen vuotta 1949. Uusia, 2000-luvulla rakennettuja kiinteistöjä on päihdepuolella hieman vähemmän.

Päihdehuollon laitokset ja asumisyksiköt ovat muita useammin peruskorjattuja:

peruskorjattu - kaikki vastanneet toimipaikat	54 %
peruskorjattu - päihdehuollon asumispalvelut	64 %
peruskorjattu - päihdehuollon laitos	73 %

Turvallisuusselvitykset

Turvallisuusselvityksiä on päihdehuollossa kyselyn vastausten perusteella laadittu vähemmän kuin muissa toimipaikoissa, ja automaattiseen sammutuslaitteistoon päädytään selvityksen lopputuloksessa harvemmin. Myös paloturvallisuutta lisäävää tekniikkaa, kuten paloilmoittimia, savun- ja lämpöilmaisimia, turvavalaistusjärjestelmiä ja automaattisia palo-ovia on muita vastaajia vähemmän.

Taulukko 28 Päihdehuollon paloturvallisuustietojen vertailu kaikkien vastanneiden toimipaikkojen tietoihin

	Päihdehuollon laitokset	Päihdehuollon asumispalvelut	Kaikki vastanneet toimipaikat
turvallisuusselvitys laadittu	83 %	72 %	89 %
sammutuslaitteiston tarve	11 %	14 %	41 %
alkusammutuskalusto	100 %	99 %	97 %
palovaroittimet	94 %	95 %	93 %
paloilmoittimet	64 %	57 %	78 %
savun- tai lämpöilmaisimet	58 %	51 %	70 %
poistumistieopasteet	100 %	88 %	93 %
turvavalaistusjärjestelmä	76 %	53 %	72 %
automaattiset palo-ovet	31 %	22 %	43 %

Paloturvallisuutta uhkaavia tai evakuointiin johtaneita tilanteita on kyselyn perusteella ollut päihdehuollon asumisessa hieman perusjoukkoa enemmän:

Taulukko 29 Paloturvallisuutta uhanneet tilanteet

Paloturvallisuutta uhanneet tilanteet viimeisen viiden vuoden aikana	Päihdehuollon laitokset (n = 36)	Päihdehuollon asumispalvelut (n = 74)	Kaikki vastanneet toimipaikat (n = 1827)
1–2 krt puolessa vuodessa	0 %	2,5 %	2 %
kerran vuodessa	0 %	11 %	5 %
harvemmin	43 %	38 %	37 %
ei koskaan	54 %	49 %	55 %

Taulukko 30 Evakuointia vaatineet tilanteet

Evakuointia vaatineet tilanteet viimeisen viiden vuoden aikana	Päihdehuollon laitokset (n = 36)	Päihdehuollon asuminen (n = 74)	Kaikki vastanneet toimipaikat (n =1821)
3 tilannetta	0 %	12 %	0 %
1 tilanne	11 %	14 %	5 %
ei yhtään	88 %	85 %	93 %

Pelastuslaitosten tiedoissa on turvallisuusselvityskohteina 82 päihdehuollon toimipaikkaa (Liite5). Näistä turvallisuusselvitys on laadittu 82 %:ssa kohteista. Selvityksen lopputuloksena on automaattinen sammutuslaitteisto 28 %:ssa kohteista. Pelastuslaitosten tiedoissa ei ole eritelty päihdehuollon laitoksia ja asumispalveluita.

5 PELASTUSLAITOSTEN TIEDOT

Pelastuslaitoksilta (22 kpl) pyydettiin tietoja alueensa turvallisuusselvityskohteista. Tiedot pyydettiin toimialoittain jaoteltuina. Vastauksia saatiin 15 laitokselta, joista 12:n tiedot ovat keskenään vertailukelpoisia. Osa tiedoista on puutteellisia tai ne eivät ole eriteltävissä.

Taulukko 31 Pelastuslaitosten tiedot, turvallisuusselvityskohteet

Turvallisuus- selvitys-kohteita (kpl)	Turvallisuus- selvityksiä laadittu ja hyväksytty	Selvitykse- n loppu- tulos: sprinklaus- tarve	Sammutus- laitteisto toteutettu	Laitteisto- tekeillä tai aika- taulu-tettu (kpl)	Toteu- tuneet ja aika- taulu- tetut yht.	sprink- leri (kpl)	vesi- sumu (kpl)	Laitteisto aikataulu- tettu v. 2009- 2010	2011- 2012	2012-
POHJANMAA 119	116 kpl / 97,5 %	71 kpl / 61,2 %	24 kpl / 33,8 %	28	52 kpl / 73,2 %	19	1	7	13	8
SATAKUNTA 111	85 kpl / 76,6 %	60 kpl / 70,6 %	23 kpl / 38,3 %	29	52 kpl/ 86,6 %	21	1	11	7	11
PÄIJÄT-HÄME 149	140 kpl / 94 %	79 kpl / 56,4 %	47 kpl / 59,5 %	19	66 kpl/ 83,5 %	28	17	3	8	8
ETELÄ- POHJANMAA 205	190 kpl / 92,7 %	105 kpl / 55,3 %	43 kpl / 40,9 %	18	61 kpl / 58 %	30	13	11	4	3
POHJOIS- KARJALA 134 *)	134 kpl / 100 %	93 kpl / 69,4 %	35 kpl / 37,6 %	20	55 kpl / 59,1 %	18	16	13	1	6
ITÄ-UUSIMAA 69	47 kpl / 68,1 %	21 kpl / 44,7 %	7 kpl / 33,3 %	0	7 kpl / 33,3 %	6	1			
KESKI- UUSIMAA 199	161 / 80,9 %	89 kpl / 55,3%	38kpl / 42 %		38 kpl / 42 %	32	8			
POHJOIS- SAVO 197	157 kpl / 79,7 %	55 kpl / 35 %	29 kpl / 52,7 %		29 kpl / 52,7 %	25				
KESKI-SUOMI 253	232 kpl / 91,7 %	129 kpl / 55,6 %	65 kpl / 50,4 %		65 kpl / 50,4 %	52	13			

PIRKANMAA 396	385 kpl / 97,2 %	315 kpl / 81,8 %	171 kpl / 54,3 %	144	315 kpl / 100 %			76	51	17
VARSINAIS-SUOMI 282	247 kpl / 87,6 %	85 kpl / 34,4 %	19 kpl / 22,4 %	17	36 kpl / 42,4 %	2	13	6	7	4
KAINUU 59	37 kpl / 62,7 %	20 kpl / 54,1 %	12 kpl / 60 %	7	19 kpl / 95 %	5	7	1	0	6
ETELÄ-SAVO 119	ei eritelty									
yhteensä 2292	1931 kpl 84,2 %	1122 kpl 58,1 %	513 kpl 45,7 %	282	795	238	90	128	91	63

*) Pohjois-Karjalan tiedot koskevat 10 / 16 kuntaa.

Turvallisuusselvitykset

Edellä oleva taulukko osoittaa, että turvallisuusselvitys on laadittu 84,2 %:ssa kaikista turvallisuusselvityskohteista.

Selvityksen lopputuloksena on automaattisen sammutuslaitteiston asentaminen keskimäärin 59 %:ssa turvallisuusselvityskohteista. Alueelliset erot ovat suuret: Pirkanmaalla laitteiston asentamiseen päädytään 81,8 %:ssa kohteista ja Pohjois-Savossa 35 %:ssa kohteista. Toteutuneiden laitteistojen määrissä erot eivät ole yhtä suuret.

Tietojen vertailua toimialojen välillä:

Vanhustenhuolto:

Turvallisuusselvitys laadittu	92,5 % kohteista
Selvityksen lopputulos: automaattinen sammutuslaitteisto	72,1 %

Kehitysvammaisten asuminen

Turvallisuusselvitys laadittu	86,8 %
Selvityksen lopputulos: automaattinen sammutuslaitteisto	64,3 %

Mielenterveyskuntoutujien asuminen

Turvallisuusselvitys laadittu	91,5 %
Selvityksen lopputulos: automaattinen sammutuslaitteisto	53,5 %

Päihdehuolto (laitoshoito ja asumispalvelut yhdistettynä)

Turvallisuusselvitys laadittu	81,7 %
Selvityksen lopputulos: automaattinen sammutuslaitteisto	28,4 %

Lastensuojelun toimipaikat

Turvallisuusselvitys laadittu	91,4 %
Selvityksen lopputulos: automaattinen sammutuslaitteisto	17,6 %

Turvallisuusselvitysten laatimisen toteutumisessa ei eri toimialoilla ole suurta eroa. Sen sijaan lopputulosten (automaattiseen sammutuslaitteistoon päätyminen) määrät vaihtelevat sekä toimialojen sisällä että alueittain:

- Mielenterveyskuntoutujien asumispalveluissa päädytään automaattiseen sammutuslaitteistoon 14–90 %:ssa turvallisuusselvityskohteista.
- Vanhustenhuollossa sammutuslaitteistoon päädytään 35–95 %:ssa kohteista.
- Kehitysvammaisten asumisessa sammutuslaitteistoon päädytään 43–77 %:ssa kohteista.

- Lastensuojelun toimipaikoissa sammutuslaitteistoon päädytään 0–100 %:ssa kohteista.
- Päihdehuollossa sammutuslaitteistoon päädytään 0–50 %:ssa kohteista.

Tarkempi vertailu toimialoittain ja pelastuslaitoksittain esitetään liitteessä 5.

Suunnitteilla olevat laitteistot

Kahdeksalla pelastuslaitoksella on tiedot suunnitteilla olevista tai aikataulutetuista laitteistoista. Tietojen perusteella laitteistoja asennetaan lähivuosina yhteensä 282 kohteeseen. Se vastaa 34 % alueiden laitteistotarpeesta. Suunnitelmat ovat sitovia ja pelastuslaitokset seuraavat niiden toteutumista.

Taulukko 32 Suunnitteilla olevat laitteistot pelastusalueittain

Pelastuslaitos	Laitteiston tarve, lukumäärä	Aikataulutettuja laitteistoja yhteensä, lukumäärä
Pohjanmaa	71	28
Satakunta	60	29
Päijät-Häme	79	19
Etelä-Pohjanmaa	105	18
Pohjois-Karjala	93	20
Pirkanmaa	315	144
Varsinais-Suomi	85	17
Kainuu	20	7
yhteensä	828	282

6 AUTOMAATTISEN SAMMUTUSLAITTEISTON KUSTANNUKSISTA

Asennuksen kustannukset

Uudisrakentamisen tai peruskorjauksen yhteydessä tehtävän sammutuslaitteiston asentamisen kustannukset ovat n. **60 €/hym²** (hyötyala, vaihteluväli on 40–70 €/hym² hankkeen koosta ym. rakennusteknisistä seikoista riippuen).

Erillisenä toimenpiteenä toteutettuna laitteiston asentamisen kustannukset ovat n. **70 €/hym²**.

Kustannusarviot perustuvat RAY:n avustuspäästö tietoihin, ARA:lta saatuun tietoon sekä rakennushankkeiden kustannuslaskentaohjelma TAKUlla tehtyihin laskelmiin. *(Kyselyn vastauksissa kustannukset vaihtelivat 17 €/kem²–243 €/kem². Kustannus- ja rakennustekniset tiedot 88:sta laitteistolla varustetusta ko. tietonsa antaneesta toimipaikasta esitetään liitteessä 2.)*

Asentamisen kustannuksiin vaikuttavat mm. seuraavat tekijät:

Asentamisen ajankohta

- Asentaminen rakentamisen yhteydessä. Tämä on pääsääntöisesti edullisinta, kun asentamiseen liittyvät ratkaisut tehdään suunnitteluvaiheessa.
- Peruskorjauksen yhteydessä, jolloin rakennusteknisiä töitä ja niiden kustannuksia voidaan minimoida ja yhdistellä.
- Erillisenä toimenpiteenä jo olemassa olevaan rakennukseen, jolloin merkitsevää on valinta pinta-asennuksen ja piiloasennuksen välillä, asentamissuunnitelma ja sen kustannustehokkuus sekä rakennustekniset työt.

Tässä selvityksessä toimipaikkojen (492 kpl) sammutuslaitteistojen asennukset jakaantuvat karkeasti 1/3 kiinteistön rakennusvaiheessa, 1/3 erillisenä toimenpiteenä ja 1/3 peruskorjauksen yhteydessä tehtyihin asennuksiin.

Vesilähde – mahdollinen tarve vedenpaineen korotukseen ja / tai vesisäiliön rakentamiseen. Vesijohtoverkon liittymämaksut voivat olla korkeat. Vesilähde vaikuttaa laitteistotyypin valintaan (sprinkleri vs. vesisumu).

Hätäkeskusyhteyden luominen, mikäli automaattista paloilmoitinjärjestelmää kohteessa ei ole valmiina.

Sprinklauksen mitoitus – teho ja rakenne (useimmissa hoitolaitoksissa O-liitteen mukaisesti tai laajemmille kohteille liitteen OH-1 mukaisesti). O-liite korvasi säädöksissä F2-liitteen v. 2007, ja se mahdollistaa kustannustehokkaamman laitteiston asentamisen aiempaa laajempaan osaan asuin-, majoitus- ja hoitolaitosrakennuksia. O-liitteen käyttöönoton oletetaan laskevan asentamisen kustannuksia.

Kyselyssä 16 toimipaikassa O-liitteen mukaisesti asennetut laitteistot olivat kokonaiskustannuksiltaan keskimäärin 83 000 € ja F2-liitteen mukaiset asennukset keskimäärin 103 000 € (27 kpl)

Laitteiston tyyppi:

Valinta vesi- (sprinkleri) tai vesisumulaitteiston välillä ei yksin ratkaise kustannuksia, vaan ne riippuvat mm. vesilähteestä ja rakennusteknisistä töistä. Sprinkleri on yleisempi ratkaisu, mutta vesisumulaitteiston rakennustekniset työt saattavat olla edullisempia ohuempien putkien vuoksi.

Vesisumulaitteisto aiheuttaa vähemmän vesivahinkoa sammutustilanteessa, sillä sen tuottaman vesisuihkun pisarakoko on pienempi ja sammuttamiseen tarvittava vesimäärä vain n. 15–25 % sprinklerilaitteistoon verrattuna.

Vesisumulaitteistoissa on myös korkeampi käyttöpaine, joka aiheuttaa lisävaatimuksia ja -kustannuksia.

Lisäksi tulee huomioida laitteiston ylläpito- ja huoltokustannukset.

laitteiston huolto	n. 500 €/v
paloilmoitinjärjestelmän huolto	100 €/v
paloilmoitinjärjestelmän testaus	30 €/kk
häätäkeskuslinja	50–100 €/kk
häätäkeskuspalvelumaksu	300 €/v
vesimaksu	(esimerkkinä Helsinki: 2000 €/v)

Esimerkkejä hankkeiden kustannuksista v. 2008–2009 (Asumispalvelusäätiö ASPA).

Taulukko 33 Esimerkkejä laitteiston asentamisen kustanuksista

Hankkeen tyyppi sammutinjärjestelmä	koko, hym2	kokonaiskustannus	€/hym2
Uudisrakennus	832		
Pohjois-Pohjanmaa			
Sprinkler		33 000,00	39,66
Vesisumu 1		53 000,00	63,70
Vesisumu 2		79 000,00	94,95
Paloilmoitinjärjestelmä		15 000,00	18,03
Peruskorjaus ja laajennus			
Pirkanmaa			
Sprinkler	468	35 100,00	75,00
Uudisrakennus	856		
Varsinais-Suomi			
Sprinkler		40 000,00	46,73
Vesisumu 1		48 000,00	56,07
Vesisumu 2		80 000,00	93,46
Paloilmoitinjärjestelmä		15 000,00	17,52

Asennuksen rahoittaminen

Laitteiston asennukseen rahoitusta ilmoitti saaneensa yhteensä 117 vastaajaa.

Rahoituksen myönsi:

ARA 22 kohdetta

RAY 58

ARA + RAY 5

ARA + kunta 1

RAY + kunta 1

Kunta 7

TE-keskus 13

Muu taho 2 (FINNVERA, EU-projekti)

Avustuksen määrä vaihteli 12–100 % kokonaiskustannuksista. Suhteutettuna kokonaiskerrosalaan avustusten määrä vaihteli 7 - 58 €/kem².

- Yleishyödylliset yhteisöt, kunnat tai kuntien omistamat yritykset voivat hakea **Asumisen rahoittamis- ja kehittämiskeskukselta (ARA)** erityisryhmien investointiavustusta uustuotannon tai peruskorjauksen yhteydessä tehtävään sammutuslaitteiston asentamiseen (enintään 50 % kustannuksista). Yritykset voivat saada ARAn rahoitusta laitteiston asentamiseen kiinteistön rakennusvaiheessa jos hankkeessa täyttyvät yleishyödyllisyyden tunnusmerkit.
- Yleishyödylliset yhteisöt kuten järjestöt ja säätiöt voivat saada **Raha-automaattiyhdistykseltä (RAY)** investointi- ja korjausavustusta asumisturvallisuutta parantaviin ratkaisuihin erillisenä toimenpiteenä tai peruskorjauksen yhteydessä tehtyinä. RAY ei avusta uudisrakennushankkeita. Yritykset, osuuskunnat, seurakunnat, kunnat tai valtio eivät voi saada RAY:n tukea.

14 kyselyyn vastannutta yritysmuotoista toimipaikkaa ilmoitti saaneensa rahoitusta TE-keskukselta – yritysten toimintaympäristön kehittämisavustusta (enintään 80 % kustannuksista), ja FINNVERA:lta – investointi- ja käyttöpääomalainaa.

7 SELVITYKSEN ARVIOINTIA JA TULOKSIA

7.1 Kyselyn luotettavuuden arviointia

- Hoitolaitos- ja asumisyksikkökyselyssä vastausprosentti on 53,2 %. Vastausmäärät noudattivat alueellista ja toimialakohtaista jakoa.
- Lastensuojelun toimipaikkojen kyselyssä vastausprosentti on 41,9 %, eikä tuloksia voida yleistää. Vastaajista lähes puolet (46 %) on ammatillisia perhekoteja. Valviralta saadussa tietokannassa perhekotien osuus oli 44 %. Tietokanta ei kattanut kunnallisia tai valtion omistamia toimipaikkoja.
- Yli 55-vuotiaiden asumisen kyselyssä vastausprosentti on 17,4 %. Eräs syy vastaamattomuuteen lienee, että ko. ”tavallisia kiinteistöjä, joissa asuu tavallisia ikäihmisiä” ei mielletä erityisryhmäksi eivätkä isännöitsijät katsoneet kyselyn koskevan heitä.
- Kyselylomakkeen pituus ja kysymysten vaikeus: eritoten vastaukset selvityksen olennaisimpiin kysymyksiin – sammutuslaitteiston asentamisen kustannukset ja rahoitus sekä tekniset tiedot – jäivät niukoiksi. Vastaajilla (yksikön johtajat, vastaavat ohjaajat) ei ole hallussaan ko. tietoja ja niiden etsiminen on hankalaa ja hidasta. Esim. kunnissa yksiköiden tiedot ovat talous- tai kiinteistötoimessa.
- Myös kokonaiskerros- ja pinta-aloja koskevia tietoja saatiin niukasti ja ne olivat osin puutteellisia ja epä johdonmukaisia.
- Käsitteet ”palovaroitin” ja ”paloilmoitin” ovat todennäköisesti sekoitettu keskenään, ja siten niihin liittyviä vastauksia ei voida pitää luotettavina. Sähköverkkoon kytkettyjä palovaroittimia ilmoitettiin olevan 1239 toimipaikassa, mikä on huomattavan suuri määrä verrattuna pelastusviranomaisen arvioihin asiasta.
- Vastausten kaunistelu: todennäköisesti vastaajista suurin osa on niitä, joilla paloturvallisuus on kunnossa. Lisäksi esim. yksityiset toimijat eivät ehkä halua kertoa kustannus- tai rahoitustietojaan huolimatta siitä, että kyselyyn oli mahdollista vastata nimettömänä.
- Kyselyiden ajankohta (kevä-t-kesä 2009) vaikutti todennäköisesti vastaajamääriin. Esim. isännöitsijöillä kevät on vuoden kiireisintä aikaa. Toisaalta myös kesäloma-aika vähensi vastaajia.
- Jotkut toimipaikat ovat vastanneet kyselyyn kahdesti oltuaan epävarmoja vastaustensa perille saapumisesta tai haluttuaan tarkentaa tietoaan. Lisäksi alle kymmenen ETEVA:n toimipaikkaa on vastannut kyselyyn itsenäisesti, vaikka

laitteistoja koskevat tiedot on ETEVA:lta saatu myöhemmin keskitetysti. Yhteensä näitä ”kaksinkertaisia” vastauksia on n. 20 kpl, joista osa saatiin poistettua.

- Joissain toimipaikoissa on useampia yksiköitä samalla nimellä samassa osoitteessa, ja kyselyn saatteessa vastaajia ohjeistettiin vastaamaan paloturvallisuudeltaan heikoimman yksikön mukaan. Tämä saattaa vääristää todellista kuvaa paloturvallisuudesta.
- Jokaisesta toimipaikkarekisterissä nimenä toimipaikasta pyydettiin vastausta erikseen. Joissakin tapauksissa on kuitenkin vastattu yhteisesti kaikkien yksiköiden osalta. Tämä saattaa vääristää todellista kuvaa toimipaikan paloturvallisuudesta. Asia korjattiin pyytämällä vastauksia uudestaan.
- Yleinen vastausväsymys kyselyihin.

7.2 Muiden tietojen luotettavuuden arviointia

Pelastuslaitosten tietojen arviointi

15 pelastuslaitosta yhteensä 22:sta lähetti pyydettyjä tietoja kyselyn vastausten vertailua varten. Kolmen laitoksen tiedot olivat niin vajaita alueensa kokonaiskuvan kannalta, että ne jätettiin selvityksen ulkopuolelle. 12 laitoksen tiedot olivat vertailukelpoisia vaikkakin osin puutteellisia. Tämä on merkitty pelastuslaitosten tietoja esittelevään taulukkoon. Arviota sammutuslaitteistojen määrän kasvusta voidaan tehdä vain kahdeksan pelastuslaitoksen kohdalla.

Turvallisuusselvityksen lopputulos eroaa vastaajien ja pelastuslaitosten kesken lähes 20 %. Vastanneissa toimipaikoissa 41 %:ssa selvityksistä päädytään automaattisen sammutuslaitteiston asentamiseen, kun pelastuslaitosten tiedoissa vastaava luku on 59 %. Samoin toteutuneiden laitteistojen lukumäärissä on eroja. Ero selittyy sillä, että kyse on eri vastaajajoukoista sekä sillä oletuksella, että vastaamatta jättäneiden toimipaikkojen joukossa on enemmän niitä, joilla ei sammutuslaitteistoa ole.

Tulosten yleistettävyys

Toimipaikkoihin osoitetun kyselyn vastausprosentti oli 53,2. Tuloksia ei voida yleistää koko joukkoon, 3486 toimipaikkaa. Oletus on, että vastaamatta jättämien joukossa on enemmän niitä kohteita, joita ei ole varustettu automaattisella sammutuslaitteistolla tai joiden paloturvallisuus on muutoin heikompi.

12 pelastuslaitosta (yhteensä 22:sta) ilmoitti pyydetty tiedot. Niitä ei voi yleistää koko maata kattaviksi mutta aineiston perusteella voidaan tehdä päätelmiä mm. turvallisuusselvitysten laatimisten eroista.

Oletus on, että kymmenen vastaamatta jättäneen pelastuslaitoksen turvallisuusselvitysten määrät ovat alhaisemmat kuin niiden, jotka ovat tietonsa lähettäneet. Päätelmiä sammutuslaitteistojen määristä tulevaisuudessa tehdään vain niiden laitosten kohdalla, jotka ovat antaneet arvion laitteistojen asentamisen aikatauluista.

7.3 Tulokset

Kyselyn vastausten ja pelastuslaitosten tietojen erot

Suuret erot kyselyn tietojen ja pelastuslaitosten tietojen välillä selittyvät kohdejoukkojen erolla sekä saatujen tietojen vähäisyydellä ja puutteellisuudella. Paloturvallisuuden kehittymistä ei ole mahdollista luotettavasti ja helposti seurata ilman yhtenäistä tiedonkeruuta. Esimerkiksi aiemmat selvitykset eivät ole vertailukelpoisia, sillä ne sisältävät muitakin turvallisuusselvityskohteita (esim. sairaalat ja terveyskeskukset) kuin tässä selvityksessä mukana olevat.

Johtopäätös:

Luodaan koko maan kattava tietokanta, johon kerätään vuosittain pelastuslaitoksilta turvallisuusselvityskohteiden määrät ja turvallisuusselvitysten lopputulokset mukaan lukien asennetut laitteistot, suunnitteilla olevien laitteistojen asentamisaikataulu sekä lopullinen toteutus.

Luvanvaraiset hoitolaitokset ja asumisyksiköt ilmoittavat turvallisuusselvitystietonsa (mukaan lukien automaattisen sammutuslaitteiston asentamisen aikataulu ja lopullinen toteutus) lääninhallituksille vuotuisen seurantaraporttinsa yhteydessä.

Tietokannan perusteella voidaan seurata hoitolaitosten ja asumisyksiköiden paloturvallisuuden kehittymistä kattavasti. Tietokantaan kerätään muitakin toimipaikkojen paloturvallisuuteen liittyviä tietoja.

Turvallisuusselvityksen lopputulosten erot alueittain

Pelastuslaitosten tietojen perusteella ovat alueelliset erot turvallisuusselvityksen lopputuloksissa eli automaattiseen sammutuslaitteistoon päätyemisessä suuret. Pirkanmaalla päädytään asentamaan lähes 82 %:ssa kohteista laitteisto kun Pohjois-Savossa luku on 35 %. On epätodennäköistä, että kohteet ja niiden henkilöstön toimintamahdollisuudet tulipalon sattuessa eroavat todellisuudessa näin merkittävästi.

Johtopäätös:

On selvittettävä mistä näin suuret alueelliset erot turvallisuusselvitysten lopputuloksissa johtuvat. Selvitysten sisältöjä ja toteutusta tulee tarkistaa ja yhtenäistää niin, että tulkinnanvaraisuus jää mahdollisimman pieneksi.

Turvallisuusselvitysten lopputulosten erot toimialoittain

Pelastuslaitosten tietojen perusteella turvallisuusselvitysten lopputulosten määrä (automaattiseen sammutuslaitteistoon päätyminen) vaihtelee toimialoittain. Lopputulos näyttää olevan sidoksissa asukasryhmän fyysiseen toimintakykyyn. Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalveluissa sekä lastensuojelun toimipaikoissa automaattiseen sammutuslaitteistoon päädytään selvästi harvemmin kuin vanhustenhuollossa tai kehitysvammaisten asumispalveluissa.

Mielenterveyskuntoutujilla psyykinen sairaus sekä lääkitys saattavat heikentää havainto- ja toimintakykyä huomattavasti ja estää pelastautumisen vaaratilanteessa.

Päihdehuollon asumispalveluiden asukkaista valtaosa on pitkäaikaiskäyttäjiä, joiden toimintakyky on päihteidenkäytön vuoksi heikentynyt. Jo tämän vuoksi on sammutuslaitteiston tarve suuri. Lisäksi päihdeongelmaisten tukiasumisessa on henkilökunnan läsnäolo ja valvonta vähäistä tai sitä ei ole lainkaan. Ilman valvontaa olevissa asumisyksiköissä saatetaan käyttää päihteitä runsaastikin, jolloin tulipalon riski on merkittävä. Näin tapahtui Espoossa palaneessa päihdeongelmaisten tukiasuntolassa.

Päihdeongelmaisten alentunut toimintakyky yhdistettynä vähäiseen valvontaan on suuri paloturvallisuusriski.

Johtopäätös:

Turvallisuusselvityksen laatimisessa tulee huomioida fyysisen toimintakyvyn lisäksi myös asukkaiden alentunut psyykinen toimintakyky.

Laitteistojen lukumäärä

Kyselyyn vastanneista toimipaikoista (1853 kpl) automaattisia sammutuslaitteistoja on 528 kohteessa. Lisäksi 51 muuta toimipaikkaa on ilmoittanut omaavansa laitteiston. Yhteensä 579 /1904 (= 30 %) toimipaikassa on automaattinen sammutuslaitteisto. Tulosta ei voida yleistää koko kohdejoukkoon (3486 toimipaikkaa). Oletus on, että vastaamatta jättäneiden toimipaikkojen joukossa laitteistojen määrä on alhaisempi kuin 30 %. Tätä tukevat myös aiemmat arviot ja selvitykset.

Automaattisten sammutuslaitteistojen lukumäärä tulevaisuudessa

Laitteistojen määrän kasvua voidaan arvioida vain niiden pelastuslaitoksen alueilta, joilta saatiin tiedot laitteistojen asentamisen aikatauluista. Mikäli asentamistahti pysyttelee vuosien 2009–2012 tasolla, on laitteistojen lukumäärä v. 2016:

Taulukko 34 Automaattisten sammutuslaitteistojen lukumäärä v.2016

Pelastuslaitos	Laitteiston tarve, lukumäärä	Toteutuma v. 2016, lukumäärä	Toteutuma, %
Pohjanmaa	71	63	90 %
Satakunta	60	59	98 %
Päijät-Häme	79	69	87 %
Etelä-Pohjanmaa	105	73	70 %
Pohjois-Karjala *)	93	63	67 %
Pirkanmaa	315	315	100 %
Varsinais-Suomi	85	45	53 %
Kainuu	20	14	70 %

*) Pohjois-Karjalan tiedot koskevat 10 / 16 kuntaa

Asentamisen kustannukset

Uudisrakentamisen tai peruskorjauksen yhteydessä automaattisen sammutuslaitteiston (sprinkleri) asentamisen kustannukset ovat n. **60 €/hym²** (vaihteluväli on **40–70 €/hym²** hankkeen koosta ym. rakennusteknisistä seikoista riippuen).

Erillisenä toimenpiteenä toteutettuna laitteiston asentamisen kustannukset ovat n. **70 €/hym²**.

Kustannusarviot perustuvat RAY:lta ja ARA:lta saatuihin tietoihin sekä rakennushankkeiden kustannuslaskentaohjelma TAKU:lla tehtyihin laskelmiin.

ARA:n ja RAY:n antamat kustannustiedot ovat hyötyalalle laskettuja (hym²). Kyselyssä toimipaikoilta kysyttiin kokonaiskerrosalaa, ja vastanneista toimipaikoista 42 %:ssa se on alle 500 kem² ja 25 %:ssa 500–1000 kem².

Oheissa kustannusarvioita toimipaikan koon ja lukumäärien perusteella sillä arviolla, että 80 % toimipaikkojen kokonaiskerrosalasta on hyötyalaa.

Taulukko 35 Sammutuslaitteistojen asentamisen kustannukset

Toimipaikkojen lukumäärä, kpl	Toimipaikan hyötyala, hym ²	Kustannukset: Asentaminen uudisrakentamisen yhteydessä (40 €/hym ²)	Kustannukset: Asentaminen uudisrakentamisen tai peruskorjauksen yhteydessä (60 €/hym ²)	Kustannukset: Asentaminen erillisenä toimenpiteenä (70 €/hym ²)
1	400	16 000 €	24 000 €	28 000 €
1000	400	16 000 000 €	24 000 000 €	28 000 000 €
1200	400	19 200 000 €	28 800 000 €	33 600 000 €
1500	400	24 000 000 €	36 000 000 €	42 000 000 €
1	800	32 000 €	48 000 €	56 000 €
1000	800	32 000 000 €	48 000 000 €	56 000 000 €
1200	800	38 400 000 €	57 600 000 €	67 200 000 €
1500	800	48 000 000 €	72 000 000 €	84 000 000 €

Asentamisen ajankohta

Sammutuslaitteisto on suunnitteilla 371 kyselyyn vastanneessa toimipaikassa. Asennukset aiotaan toteuttaa pääosin (69 %) erillisenä toimenpiteenä eli kalleimmalla tavalla. Tässä selvityksessä jo asennetuista laitteistoista 35 % on asennettu kiinteistön rakennusvaiheessa, 32 % peruskorjauksen yhteydessä ja 32 % erillisenä toimenpiteenä.

Johtopäätös:

Tarvitaan sellaisia rahoituksen ohjaus- tai tukitoimenpiteitä, jotka edistävät sammutuslaitteiston asentamista kustannustehokkaimmin, ts. peruskorjauksen tai lisärakentamisen yhteydessä.

Myös pelastusviranomaiset voivat lisätä asentamisen kustannustehokkuutta joustamalla laitteiston asentamisen aikatauluvaatimuksista peruskorjausta tai lisärakentamista suunnittelevien toimipaikkojen kohdalla.

Vuonna 2002 voimaan tulleen rakennusmääräyksen mukaan turvallisuusselvityksen tulee olla rakennuslupahakemuksen liitteenä uusissa, henkilöturvallisuudeltaan vaativissa kohteissa. Vuonna 2004 tai myöhemmin rakennetuissa toimipaikoissa (yhteensä 166 kpl) oli turvallisuusselvitys laadittu vain 98 kohteessa eli 59 %:ssa toimipaikoista.

Yli 55-vuotiaiden asuminen

Koska yli 55-vuotiaiden asumista koskevassa kyselyssä vastauksia saatiin vain 34 kohteesta, ei tuloksia voida pitää luotettavina. Vastauksista voidaan silti tehdä joitain huomioita:

- Aukkaiden keski-ikä on korkea (70 vuotta) ja heidän pelastautumismahdollisuutensa tulipalon sattuessa ovat todennäköisesti alentuneet.
- Palotarkastuksia ei tehdä vuosittain. Tämä johtuu todennäköisesti siitä, että kiinteistöt ovat kiinteistörekisterissä normaaleiksi asuintaloiksi luokiteltuja. Kolmanneksen kiinteistöistä ei ollut tehty turvallisuusselvitystä.
- Palovaroittimen kunnossapito oli asukkaan itsensä vastuulla 14 kiinteistössä.
- 34 kiinteistössä on ollut uhkaavia tai evakuointia vaativia tilanteita yhteensä kymmenen kertaa. Lukumäärä on suuri verrattuna muihin ryhmiin tässä selvityksessä.

Johtopäätös:

Ikääntyneille suunnattuja asuntokiinteistöjä tulee tarkastella asukkaiden fyysisen ja psyykkisen toimintakyvyn kannalta ja lisätä paloturvallisuutta nostavia toimia tarvittaessa.

Asumisen tarpeita tulee myös ennakoida asentamalla automaattisia sammutuslaitteistoja kohteisiin, joissa asukkaiden toimintakyky ei sitä vielä edellytä. Uudiskohteiden rakentamisessa tulee kiinnittää huomiota muuntojoustoön, joka mahdollistaa rakennuksen käyttötarkoituksenmuutoksen mahdollisimman vähin rakenteellisin muutoksin.

Lastensuojelun toimipaikat

Lastensuojelun toimipaikoista saatujen vastausten perusteella vain 3 % edellytettiin sammutuslaitteistoa.

Pelastuslaitosten tiedoissa (163 lastensuojelun toimipaikkaa) luku on n. 20 %. Vastaajista 46 % on perhekoteja, joilta ei kodinomaisuuden vuoksi edellytetä laitteistoa. Lastensuojelun kohteilta edellytetään sammutuslaitteistoa yleensäkin muita erityisryhmiä harvemmin. Mikäli henkilökunta asuu kohteessa, ei aina laadita edes turvallisuusselvitystä. Käytäntö selvityksen laatimisessa vaihtelee pelastuslaitoksilta saatujen tietojen perusteella alueittain.

Johtopäätös:

Lastensuojelun toimipaikoissa asukkailla on todennäköisesti hyvä fyysinen toimintakyky, mikä näkyy turvallisuus selvityksen lopputuloksessa. Kaikkia lastensuojelun toimipaikkoja ei mielletä paloturvallisuuden kannalta erityiskohteiksi.

Yhteenveto

Automaattisen sammutuslaitteiston tarpeellisuus erityisryhmien asumisessa on kiistaton silloin, kun asukkaiden toimintakyky on selkeästi rajoittunut tai heikentynyt.

Kaikki erityisryhmät eivät ole tasavertaisia toimintakyvyn määrittelyn suhteen. Erot turvallisuus selvitysten lopputulosten määrissä toimialoittain osoittavat, että asukkaiden toimintakyky määritellään pitkälti fyysisen toimintakyvyn mukaan.

Mielenterveyskuntoutujien ja päihdeongelmaisten asumispalveluissa turvallisuus selvityksessä päädytään automaattisen sammutuslaitteiston asentamiseen selvästi harvemmin kuin vanhustenhuollossa tai kehitysvammaisten asumisessa. Kuitenkin alentunut psyykinen toimintakyky tulipalon sattuessa saattaa hidastaa tai jopa estää pelastautumisen.

Riittävän paloturvallisuustason ja sen myötä automaattisen sammutuslaitteiston tarpeen määrittelyssä on eroja myös alueittain. Määrittelyiden sisällöt tulee selkeyttää ja yhtenäistää koko maata ja kaikkia erityisryhmiä koskeviksi.

Automaattisten sammutuslaitteistojen asentaminen on kallista eikä Valtioneuvoston asettaman Sisäisen turvallisuuden ohjelman mukaiseen tavoitteeseen (50 % hoitolaitoksista varustettu automaattisilla sammutuslaitteistoilla vuoteen 2015 mennessä) päästä ilman valtion tukea ja ohjausta. Tarvitaan uusia avustus- tai tukimuotoja myös yritysten tarpeisiin. Nykyiset rahoituskeinot eivät sellaisenaan sovellu yritysmuotoisille asumispalvelujen tuottajille. (Tämän selvityksen vastaajista 25 % oli yrityksiä.)

Lisäksi uusien rahoitus- tai tukimallien tulee olla sellaisia, että ne kannustavat laitteiston asentamiseen kustannustehokkaimmalla tavalla eli peruskorjauksen tai lisärakentamisen yhteydessä.

Liite 1: Muut paloturvallisuusratkaisut – hoitolaitokset ja asumisyksiköt

<u>Alkusammutuskalusto</u> toimipaikoissa	n = 1853
Sammutuspeite pelkästään	1 % toimipaikoista
Käsisammutin pelkästään	2 %
Käsisammutin ja sammutuspeite	40 %
Lisäksi pikapaloposti	57 %

<u>Palovaroittimet</u>	n = 1781
Sähköverkkoon kytketyt	70 % *)
Paristokäyttöiset	19 %
Molempia tyyppejä	8 %
Ei palovaroitinta	3 %

*) 1239 vastaajaa ilmoitti toimipaikassa olevan sähköverkkoon kytketyn palovaroittimen. Vastausta ei voida pitää luotettavana sen poiketessa niin huomattavasti pelastusviranomaisen arviosta varoittimien määrästä. Oletus on, että vastaajat ovat sekoittaneet käsitteet palovaroitin ja paloilmoitin.

Paloilmoitinjärjestelmä n = 1853
78 % vastaajista eli 1454 toimipaikkaa ilmoitti omaavansa paloilmoitinjärjestelmän.

Hälytys ohjautuu		
hätäkeskukseen	83 %	= 1209 toimipaikkaa
vartiointiliikkeeseen, muuhun valvomoon		
tai kiinteistönhuoltajalle	13 %	
ei ohjaudu mihinkään	3 %	

Savun- ja lämpöilmaisimia ilmoitti omaavansa 70 % vastaajista (1294 toimipaikkaa).

Näistä	
pelkästään savunilmaisimi	55 % toimipaikoista
pelkästään lämpöilmaisiiia	7 %
molempia	37 %

Poistumistieopasteet n = 1853 94 % toimipaikoista

Turvavalaistusjärjestelmä n = 1813 72 % toimipaikoista

Poistumisturvallisuus n = 1802

Poistumisovista pääsee aina helposti

poistumaan ilman avainta	63 % toimipaikoista
ovia pidetään lukittuna	37 %

Asukkaiden liikkumista rajoitetaan muulla tavoin heidän oman turvallisuutensa vuoksi 28 %:ssa toimipaikoista.

Hätäsiirtoalustat tai -liinat n = 1813 42 % toimipaikoista
(kaikki tai osassa vuoteista)

Automaattisesti sulkeutuvat palo-ovet 44 % toimipaikoista
n = 1824

Paloturvallisuutta uhanneet tilanteet viimeisen viiden vuoden aikana n = 1827

1–2 kertaa puoleessa vuodessa	2 % toimipaikoista
kerran vuodessa	5 % toimipaikoista
harvemmin kuin kerran vuodessa	38 %
ei koskaan	56 %

Evakuointia vaatineiden tilanteiden määrä viimeisen viiden vuoden aikana n = 1821

3 tai useampia	0,3 % toimipaikoista
2 tilannetta	0,5 %
1 tilanne	5 %
ei yhtään	94 %

Liite 2: Yksityiskohtaisia tietoja automaattisella sammutuslaitteistolla varustetuista toimipaikoista hoitolaitokset ja asumisyksiköt sivuilla 65 - 71

Omistaja	Rakennusvuosi	Peruskorjausvuosi	Lisärakentamisvuosi	Rakennusmateriaali (kantavat rakenteet)	Kokonaiskerrosala km ²	Yleiset tilat yhteensä m ²	Asuin-tilat yhteensä m ²	Sammutuslaitteiston tyyppi	Vesisumulaitteiston tyyppi	Laitteiston luokka	Asentamisen ajankohta		Asentamisen kustannukset (sis. kaikki rakennustekniset työt) €	Saadun avustuksen määrä €	Avustuksen määrä %	Avustuksen myöntäjä	Laitteiston huolto- ja ylläpito-kustannukset (€/v.)
kunta	1964 ja 1973	90-luku	1998	tiili	2466	653	720	Vesi (sprinkleri)	0	OH-1	Erillisenä toimenpiteenä	2008	66000			0	0
yritys	2007			puu	555	464	91	Vesisumu	Promist	OH-1	Kiinteistön rak.vaiheessa		35000			0	0
yritys	2006			puu	516,50	173,50	160	Vesi (sprinkleri)	0		Kiinteistön rak.vaiheessa		60000	7400	12	TE-keskus	yli 1500 €/v.
kunta	1989			betoni	3120	1120	2000	Vesisumu	SOFTEX	F2 (asunto-sprinkleri)	Erillisenä toimenpiteenä	2007	140300			0	0
järjestö, yhdistys tai säätiö	1995			betoni	1250	462	625	Vesi (sprinkleri)	0		Erillisenä toimenpiteenä	2009	72500			0	0
järjestö, yhdistys tai säätiö	1999			betoni	1473	589	884	Vesi (sprinkleri)	0		Erillisenä toimenpiteenä	2009	89700			0	0
yritys	2007			puu	600	350	250	Vesisumu	SOFTEX		Kiinteistön rak.vaiheessa		35000			0	0
järjestö, yhdistys tai säätiö	1929	2007		tiili	390	240	150	Vesi (sprinkleri)	0	F2 (asunto-sprinkleri)	Peruskorjauksen yhteydessä	2007	23180			0	0
järjestö, yhdistys tai säätiö	2001		2008	betoni	3199	909	1886	Vesi (sprinkleri)	0	0	Kiinteistön rak.vaiheessa, Peruskorjauksen yhteydessä	2007	80520	27000	33	RAY	0
yritys	1950	2008	1993	puu	800			Vesi (sprinkleri)	0	0 (asuntosprinkleri 2007->)	Erillisenä toimenpiteenä	2008	80000			0	0
yritys	2005			puu	400	35	360	Vesi (sprinkleri)	0	OH-1	Kiinteistön rak.vaiheessa		45000			0	0
yritys	1982	2007		betoni	400	195	205	Vesisumu	SOFTEX	F2 (asuntosprinkleri)	Peruskorjauksen yhteydessä	2007	51000			0	0
järjestö, yhdistys tai säätiö	1975	2003	1994	puu	1479	550	860	Vesisumu	SOFTEX	F2 (asuntosprinkleri)	Erillisenä toimenpiteenä	2008	152000	50000	33	RAY	1000-1500 €/v.
järjestö, yhdistys tai säätiö		1998	1998	betoni	4 275,50	172	1 582,50	Vesi (sprinkleri)	0	F2 (asuntosprinkleri)	Erillisenä toimenpiteenä	2007	130000	80000	62	RAY	500-1000€/v.

järjestö, yhdistys tai säätiö	1991	2006		puu	2000	1200	770	Vesi (sprinkleri)	0	F2 (asuntosprink- leri)	Perus- korjauksen yhteydessä	2006	80000	28000	35	ARA	alle 500 €/v.
kunta	1964	1997	1991,20	tiili	2500	2800	1600	Vesi (sprinkleri)	0	F2 (asuntosprink- leri)	Erillisenä toimenpiteenä	2006	800000			0	0
yritys	1972 lisä 1999	1999	1999	tiili	330	200	130	Vesi (sprinkleri)	0	F2 (asuntosprink- leri)	Erillisenä toimenpiteenä	2002	30000			0	0
järjestö, yhdistys tai säätiö	1964	1985-87		betoni	2600	840	1700	Vesi (sprinkleri)	0	OH-1	0		300000			0	0
järjestö, yhdistys tai säätiö	1963	1992	1972	puu	823	620	200	Vesi (sprinkleri)	0	O (asuntosprink- leri 2007->)	Erillisenä toimenpiteenä	2008	53978,27			0	0
yritys	2006			puu	550	240	550	Vesi (sprinkleri)	0	0	Kiinteistön rak.vaiheessa		37000			0	0
järjestö, yhdistys tai säätiö	2001			puu	445	209	398	Vesisumu	SOFTEX		Erillisenä toimenpiteenä	2009	50000			RAY	500-1000€/v.
järjestö, yhdistys tai säätiö	1997		2006	betoni	2000	1000	1000	Vesi (sprinkleri)	0	F2 (asuntosprink- leri)	Kiinteistön rak.vaiheessa, Peruskorjauks en yhteydessä	2006	200000	70000	35	ARA	500-1000€/v.
yritys	1982	2004		puu	300	200	300	Vesi (sprinkleri)	0	O (asuntosprink- leri 2007->)	Erillisenä toimenpiteenä	2008	6000			0	0
järjestö, yhdistys tai säätiö	1994	2008		betoni	400	188	212	Vesi (sprinkleri)	0		Erillisenä toimenpiteenä	2008	90000			0	0
järjestö, yhdistys tai säätiö	1997			tiili	599,50	106,10	360,50	Vesi (sprinkleri)	0	F2 (asuntosprink- leri)	Perus- korjauksen yhteydessä	2008	35000	15000	43	RAY	alle 500 €/v.
järjestö, yhdistys tai säätiö	1993- 2007	2008	2000 ja 2007	betoni	13 500		8 500	Vesi (sprinkleri)	0		Kiinteistön rak.vaiheessa Perus- korjauksen yhteydessä, Erillisenä toimenpiteenä	2007- 2008, 2007- 2008	300000	210000	70	RAY	500-1000€/v.
yritys	1960- 1991	1989- 2009	1991	puu	600	100	500	Vesisumu	SOFTEX		Perus- korjauksen yhteydessä	2009	70000			0	0

järjestö, yhdistys tai säätiö	1996			puu	910	301	534	Vesi (sprinkleri)	0	O (asuntosprink- leri 2007->)	Erillisenä toimenpiteenä	2008	70000			0	0
yritys	1954	2007		betoni	800	400	400	Vesisumu	SOFTEX	F2 (asuntosprink- leri)	Sammutuslaitt eistoja on asennettu eri aikoina eri tiloihin		80000			0	0
yritys	2005			puu	600	340	260	Vesi (sprinkleri)	0		Kiinteistön rak.vaiheessa		25000			0	0
kunta	1988			tiili	190		190	Vesisumu	SOFTEX		Erillisenä toimenpiteenä	2008	33400			0	0
yritys	1925	2004		puu	520	120	400	Vesi (sprinkleri)	0	F2 (asuntosprink- leri)	Perus- korjauksen yhteydessä	2003	35000			0	0
yritys	78	2002		tiili	175	100	75	Vesi (sprinkleri)	0	F2 (asuntosprink- leri), Lisäksi muu, mikä?	Perus- korjauksen yhteydessä	2002	20000			0	0
järjestö, yhdistys tai säätiö	1969	2005		betoni	4197	2308,50	1888,50	Vesisumu	SOFTEX		Perus- korjauksen yhteydessä	2005	120000			RAY	1000-1500€v.
yritys		2006		betoni	599			Vesi (sprinkleri)	0	O (asuntosprink- leri 2007->)	Perus- korjauksen yhteydessä	2005- 2006	50000			0	0
kunta	1906/20 03	2002- 2006	2003	puu	4300	3200	1100	Vesi (sprinkleri)	0	F2 (asuntosprink- leri)	Erillisenä toimenpiteenä	2007	250000			0	0
järjestö, yhdistys tai säätiö	1997		2006	puu	734	421	313	Vesi (sprinkleri)	0	OH-1, F2 (asuntosprink- leri), O (asuntosprink- leri 2007->)	Kiinteistön rak.vaiheessa		35000	15000	43	RAY	alle 500 €v.
yritys	1966	2006		tiili	1050			Vesi (sprinkleri)	0	F2 (asuntosprink- leri)	Perus- korjauksen yhteydessä	2006	35000			0	0
kunta	1987			puu	1251		1077 m2	Vesi (sprinkleri)	0	F2 (asuntosprink- leri)	Erillisenä toimenpiteenä	2006	50000			0	0
yritys	2005 2005			puu	820	820	500	Vesi (sprinkleri)	0	0	Kiinteistön rak.vaiheessa		50000			0	0
yritys	2009			puu	630	285	548	Vesi (sprinkleri)	0		Kiinteistön rak.vaiheessa		50000			0	0

kunta	1984	2003	2003	puu	1350			Vesisumu		O (asuntosprink- leri 2007->), En tiedä	Perus- korjauksen yhteydessä	2003	60000			0	0
kunta	2007			puu	599	112	487	Vesi (sprinkleri)	0	F2 (asuntosprink- leri)	Kiinteistön rak.vaiheessa		30000			0	0
järjestö, yhdistys tai säätio	1979	2006	2006	tiili	833,50	250	583,50	Vesi (sprinkleri)	0	0	Perus- korjauksen yhteydessä	2006	4453	31171		RAY	yli 1500€v.
yritys	1977- 2009	2009	2009	betoni	3200			Vesi (sprinkleri)	0	O (asuntosprink- leri 2007->)	Kiinteistön rak.vaiheessa, Perus- korjauksen yhteydessä	2006	250000			0	0
järjestö, yhdistys tai säätio				puu	4740			Vesisumu	SOFTEX	En tiedä	Erillisenä toimenpiteenä	2008	87000	35000	40	RAY	500-1000€v.
järjestö, yhdistys tai säätio	1950	1999	1989	tiili	5949	1500	4449	Vesi (sprinkleri)	0	O (asuntosprink- leri 2007->)	Erillisenä toimenpiteenä	2007	170000	41000	24	RAY	1000-1500€v.
järjestö, yhdistys tai säätio	1993			tiili	3471	1124	1594	Vesisumu	SOFTEX		Erillisenä toimenpiteenä	2008	147000	60000	41	RAY	0
järjestö, yhdistys tai säätio	1994- 1999		1999	betoni	5000	1000	4000	Vesisumu	SOFTEX		Erillisenä toimenpiteenä	2008, 20	225000	157000	70	RAY	500-1000€v.
yritys	1930	2007	2007	tiili	1200	1000	300	Vesi (sprinkleri)	0	O (asuntosprink- leri 2007->)	Perus- korjauksen yhteydessä	2007	70000			0	0
yritys	1972	2008	2008	betoni	724		645	Vesi (sprinkleri)	0	0	Perus- korjauksen yhteydessä, Sammutuslaitt eistoja on asennettu eri aikoina eri tiloihin	2008	45000	5000	11	TE- keskus	500-1000€v.
yritys	1991 ja 2007	2002	2007	puu	600			Vesi (sprinkleri)	0		Kiinteistön rak.vaiheessa		30000	12000	40	TE- keskus	500-1000€v.
järjestö, yhdistys tai säätio	1967	1999	1969	puu	3000			Vesi (sprinkleri)	0	F2 (asuntosprink- leri)	Erillisenä toimenpiteenä	2006	110000			0	0

järjestö, yhdistys tai säätio	2000		2004	betoni	2143	100	1656	Vesi (sprinkleri)	0	OH-1	Kiinteistön rak.vaiheessa, Erillisenä toimenpiteenä	2007	164000	84000	51	RAY	500-1000€v.
kunta	1975	2002	1982	tiili	1260		594	Vesi (sprinkleri)	0		Erillisenä toimenpiteenä	2008	120000			0	0
järjestö, yhdistys tai säätio	1994 ja 2008		2008	tiili	1138	635	503	Vesi (sprinkleri)	0		Kiinteistön rak.vaiheessa		30341,4	avustus 35% ja muu rahoitus korkotuk ilainana	35	ARA	alle 500 €v.
järjestö, yhdistys tai säätio	2007			betoni	4159	2275	1884	Vesi (sprinkleri)	0	OH-1	Kiinteistön rak.vaiheessa		110000			ARA, RAY	500-1000€v.
kunta	1997			betoni	3262			Vesi (sprinkleri)	0	O (asuntosprink- leri 2007->)	Erillisenä toimenpiteenä	2008	20000			0	0
kunta	1970- luku	80- 90 luku	2008	betoni	200		201	Vesi (sprinkleri)	0		Erillisenä toimenpiteenä	2008	60000			0	0
yritys	1985	2005		betoni	300			Vesi (sprinkleri)	0		Erillisenä toimenpiteenä	2004	50000			0	0
järjestö, yhdistys tai säätio	1933	1999	1999	betoni	1200	520	680	Vesi (sprinkleri)	0	0	Erillisenä toimenpiteenä	2006	70000			0	0
järjestö, yhdistys tai säätio	1985	1999	1999	puu	1411	812,50	598,50	Vesi (sprinkleri)	0	F2 (asuntosprink- leri), Lisäksi muu, mikä?	Erillisenä toimenpiteenä	2007	80398	48000	60	RAY	alle 500 €v.
kunta, järjestö, yhdistys tai säätio	2000			betoni	900		500	Vesi (sprinkleri)	0	F2 (asuntosprink- leri)	Erillisenä toimenpiteenä	2006	130000	46000		RAY	1000-1500€v.
yritys	1954	2007	1999	puu	495	365	130	Vesi (sprinkleri)	0		Perus- korjauksen yhteydessä	2007	13000			0	0
yritys	1960	2004		betoni	1150	850	300	Vesi (sprinkleri)	0		Perus- korjauksen yhteydessä	2004	23000	50000		ARA	1000-1500€v.
järjestö, yhdistys tai säätio	1995		1999 ja2000	tiili	6528,5	844,5	5684	Vesi (sprinkleri)	0	0	Erillisenä toimenpiteenä	2007	480000	292000	61	RAY	1000-1500€v.

yritys	1977	2007	2007	betoni	1638	824,90	701,60	Vesi (sprinkleri)	0	O (asuntosprinkleri 2007->)	Perus-korjauksen yhteydessä	2007	100809	35283	35	ARA	500-1000€/v.
järjestö, yhdistys tai säätiö	1995		2008	tiili	3215	1861	1354	Vesi (sprinkleri)	0	F2 (asuntosprinkleri)	Kiinteistön rak.vaiheessa, Perus-korjauksen yhteydessä	2008	100000			ARA	0
järjestö, yhdistys tai säätiö	1991			puu	750	100	576	Vesisumu	SOFTEX		Erillisenä toimenpiteenä	1999	48000	33000	69	RAY	500-1000€/v.
yritys	2007			puu	490	120	370	Vesi (sprinkleri)	0	F2 (asuntosprinkleri)	Kiinteistön rak.vaiheessa		39000	7600	19	TE-keskus	500-1000€/v.
yritys	1989			puu	330			Vesisumu	SOFTEX		Erillisenä toimenpiteenä	2008	40000			0	0
yritys	2005			puu	599	299	300	Vesi (sprinkleri)	0	F2 (asuntosprinkleri)	Kiinteistön rak.vaiheessa		35000			0	0
yritys	1990	2004		teräs	580			Vesi (sprinkleri)	0		Perus-korjauksen yhteydessä Erillisenä toimenpiteenä	2004, 2004	35000			0	0
yritys	1984	2008		puu	219	219	219	Vesisumu	HI-FOG		Perus-korjauksen yhteydessä	2009	50000			0	0
yritys	1954	1986	2001	puu	605	385	220	Vesisumu	SOFTEX		Erillisenä toimenpiteenä	2007	45000			0	0
kunta	2002		2009	betoni	600			Vesi (sprinkleri)	0	O (asuntosprinkleri 2007->)	Erillisenä toimenpiteenä	2009	50000			0	0
yritys	1960	2008		puu	500	150	300	Vesisumu	SOFTEX		Perus-korjauksen yhteydessä	2008	50000			0	0
yritys	2008			puu	590	120	460	Vesi (sprinkleri)	0		Kiinteistön rak.vaiheessa		45000	8500	19	TE-keskus	alle 500 €/v.
yritys	1985	2005		betoni	512			Vesi (sprinkleri)	0	O (asuntosprinkleri 2007->)	Perus-korjauksen yhteydessä	2005	60000	24000	40	eu-projekti	500-1000€/v.

järjestö, yhdistys tai säätiö	1997	2006	2006	puu	715	392	323	Vesi (sprinkleri)	0	F2 (asuntosprink- leri)	Kiinteistön rak.vaiheessa, Sammutus- laitteistoja on asennettu eri aikoina eri tiloihin		30000			RAY	500-1000€v.
kunta	1985	2004		puu	1795			Vesi (sprinkleri)	0	F2 (asuntosprink- leri)	Perus- korjauksen yhteydessä	2004	40000			0	0
yritys	1990	2005	2005	puu	420	55	185	Vesi (sprinkleri)	0	0	Kiinteistön rak.vaiheessa, Perus- korjauksen yhteydessä		30000			0	0
järjestö, yhdistys tai säätiö	1964	1994	1994	betoni	3700	2000	1700	Vesi (sprinkleri)	0		Erillisenä toimenpiteenä	2008	62700	25000	40	RAY	1000-1500€v.
yritys	1980	2007		puu	500	255	242	Vesisumu	Promist		Erillisenä toimenpiteenä	2008	80000			0	0
yritys	1974	2009	2009	tiili	940	1000	15	Vesi (sprinkleri)	0	OH-1	Perus- korjauksen yhteydessä	2009	100000			0	0
yritys		2005	2005	puu	700	420	170	Vesisumu	SOFTEX		Perus- korjauksen yhteydessä	2005	60000			0	0
yritys	2004			puu	340	340	270	Vesi (sprinkleri)	0	F2 (asuntosprink- leri)	Erillisenä toimenpiteenä	2007	45000			0	0
yritys	1977	2005		betoni	170	50	120	Vesi (sprinkleri)	0		Perus- korjauksen yhteydessä	2005	30000	72	24	TE- keskus	1000-1500€v.

Liite 3: Muut paloturvallisuusratkaisut – lastensuojelun toimipaikat

Alkusammutuskalusto n = 254

Käsiammutin pelkästään	1,5 % toimipaikoista
Sammutuspeite pelkästään	1,5 %
Sammutuspeite ja käsiammutin	79 %
Sammutuspeite, käsiammutin sekä pikapaloposti	17 %

Palovaroittimet n = 25

paristokäyttöiset	29 % toimipaikoista
sähköverkkoon kytketyt	57 %
molemmat tyypit	14 %

Paloilmoitinjärjestelmä n = 250

Toimipaikoista 36 % (89 toimipaikkaa) ilmoittaa omaavansa paloilmoitinjärjestelmän. Näistä 25:ssä toimipaikassa hälytys ohjautuu hätäkeskukseen.

Savun- tai lämpöilmaisimia n = 255

pelkkä lämpöilmaisin	0,4 % toimipaikoista (1 toimipaikka)
pelkkä savunilmaisin	19 %
savun- ja lämpöilmaisin	14 %
tyhjiä	66 %

Poistumistieopasteet n = 251

68 % toimipaikoista

Turvavalaistus n = 255

34 % toimipaikoista

Poistumisturvallisuus n = 252

Poistumisovista pääsee aina helposti

poistumaan ilman avainta	89 % toimipaikoista
Ovia pidetään lukittuina	11 %

Lasten tai nuorten liikkumista rajataan n = 251

15 % toimipaikoista

Automaattisesti sulkeutuvat palo-ovet n = 254

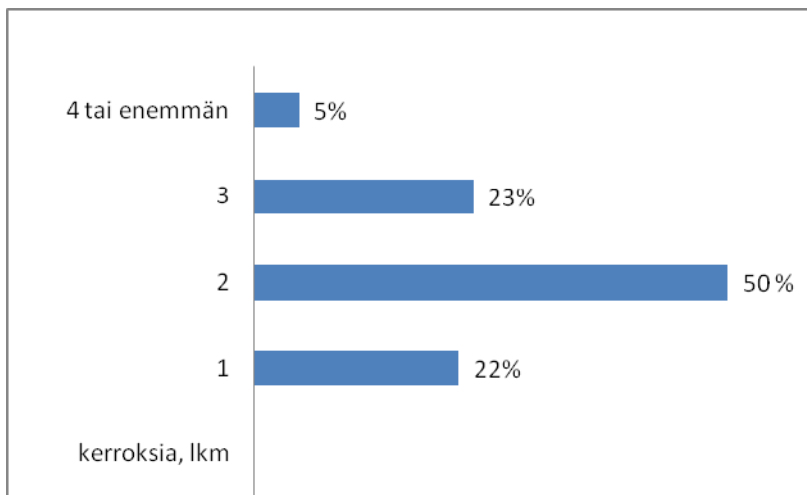
9 % toimipaikoista

Paloturvallisuutta uhanneet tilanteet viimeisen viiden vuoden aikana n = 254

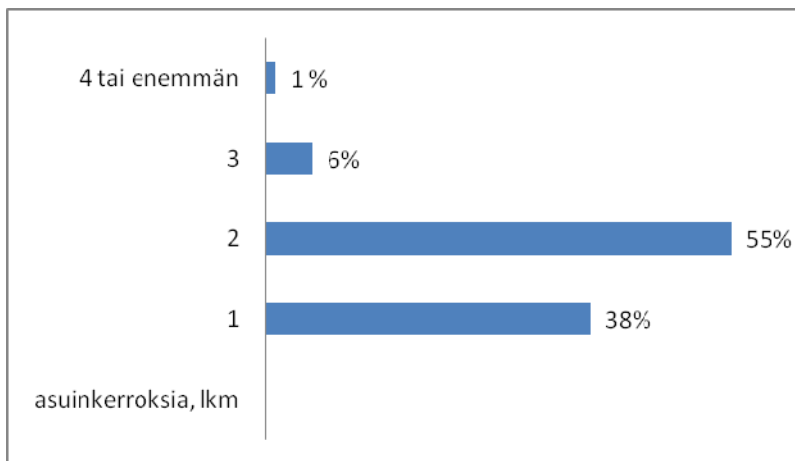
kerran vuodessa	2 % toimipaikoista
harvemmin kuin kerran vuodessa	18 %
ei koskaan	80 %

Evakuointia vaatineiden tilanteiden määrä viimeisen viiden vuoden aikana n = 253

3 tai useampia	0,8 % toimipaikoista
2 tilannetta	0 %
1 tilanne	4 %
ei yhtään	95 %

Kuva 25 Kerrosten lukumäärä, lastensuojelun toimipaikat

Kuva 26 Asuinkerrosten lukumäärä, lastensuojelun toimipaikat

Liite 4: Muut paloturvallisuusratkaisut - yli 55-vuotiaiden asuminen

Alkusammutusvälineet

28 kiinteistössä on alkusammutusvälineitä:

Vähintään käsisammuttimet	25 kiinteistössä
pelkkä pikapaloposti	3 kiinteistössä

Palovaroittimet

paristokäyttöinen	18 kpl
sähköverkkoon kytketty	8 kpl
molemmat tyypit	4 kpl

Palovaroittimien kunnossapidosta huolehtiminen

asukas itse	14 kiinteistössä
kiinteistön omistaja	13 kiinteistössä

Paloilmoitinjärjestelmä

Paloilmoitinjärjestelmä	17 kiinteistössä,
näistä 14:ssä hälytys ohjautuu hätäkeskukseen.	

Savun- ja lämpöilmaisimia

pelkkiä savunilmaisimia	11 kiinteistössä
savun- ja lämpöilmaisimia	5 kiinteistössä

Poistumistieopasteet

27 kiinteistössä

Turvavalaistus

21 kiinteistössä

Automaattisesti sulkeutuvat

palo-ovet	14 kiinteistössä
-----------	------------------

Turvaliesiä

(ajastin tai automaattinen virrankatkaisu)	20 kiinteistössä
---	------------------

Paloturvalliset tekstiilit

2 kiinteistössä

Turvahälytysjärjestelmä

2 kiinteistössä

Liite 5: Pelastuslaitosten tiedot

Suurimmat toimialat, päihdehuolto ja lastensuojelun toimipaikat

Vanhustenhuolto

Taulukko 36 Vanhustenhuollon toimipaikat pelastuslaitoksittain

Pelastuslaitos	Turvalli- suusselvi- tyskohteita	Turvallisuus- selvityksiä laadittu ja hyväksytty, kpl	Turvallisuus- selvityksiä laadittu ja hyväksytty, %	Selvityksen lopputulos: automaattinen sammutus- laitteisto, kpl	Selvityksen lopputulos: automaattinen sammutus- laitteisto, %
POHJANMAA	68	65	95,6	42	64,6
SATAKUNTA	58	39	67,2	33	84,6
PÄIJÄT-HÄME	51	48	94,1	37	77
E-POHJANMAA	94	88	93,6	59	67
POHJOIS- KARJALA	44	44	100	37	84,1
ITÄ-UUSIMAA	21	14	66,7	5	35,7
KESKI- UUSIMAA	ei tietoja				
KESKI-SUOMI *)	56	55	98,2	45	81,8
PIRKANMAA	209	207	99	197	95,2
VARSINAIS- SUOMI	162	154	95,1	63	40,9
KAINUU	32	21	65,6	12	57,1
ETELÄ-SAVO	ei tietoja				
POHJOIS- SAVO	ei tietoja				
yhteensä	795	735	92,50	530	72,10

*) Keski-Suomen toimialoittain eriteltyt tiedot koskevat vain 13 / 22 kuntaa.

Kehitysvammaisten asumispalvelut

Taulukko 37 Kehitysvammaisten asumispalvelut pelastuslaitoksittain

Pelastuslaitos	Turvallisuus-selvitys-kohteita	Turvallisuus-selvityksiä laadittu ja hyväksytty, kpl	Turvallisuus-selvityksiä laadittu ja hyväksytty, %	Selvityksen lopputulos: automaattinen sammutus-laitteisto, kpl	Selvityksen lopputulos: automaattinen sammutus-laitteisto %
POHJANMAA	19	19	100	11	57,9
SATAKUNTA	13	11	84,6	8	72,7
PÄIJÄT-HÄME	18	18	100	14	77,8
E-POHJANMAA	43	41	95,3	23	56,1
POHJOIS-KARJALA	17	17	100	10	58,8
ITÄ-UUSIMAA	23	19	82,6	12	63,2
KESKI-UUSIMAA	ei tietoja				
KESKI-SUOMI *)	22	21	95,5	16	76,2
PIRKANMAA	34	32	94,1	30	93,8
VARSINAIS-SUOMI	53	35	66	15	42,9
KAINUU	16	11	68,8	5	45,5
ETELÄ-SAVO	ei tietoja				
POHJOIS-SAVO	ei tietoja				
yhteensä	258	224	86,8	144	64,3

*) Keski-Suomen toimialoittain eritellyt tiedot koskevat vain 13 / 22 kuntaa.

Mielenterveyskuntoutujien asumispalvelut

Taulukko 38 Mielenterveyskuntoutujien asumispalvelut pelastuslaitoksittain

Pelastuslaitos	Turvallisuus-selvitys-kohteita	Turvallisuus-selvityksiä laadittu ja hyväksytty, kpl	Turvallisuus-selvityksiä laadittu ja hyväksytty, %	Selvityksen lopputulos: automaattinen sammutus-laitteisto, kpl	Selvityksen lopputulos: automaattinen sammutus-laitteisto, %
POHJANMAA	7	7	100	5	71,4
SATAKUNTA	1	1	100	0	0
PÄIJÄT-HÄME	10	10	100	9	90
E-POHJANMAA	20	20	100	9	45
POHJOIS-KARJALA	8	8	100	7	87,5
ITÄ-UUSIMAA	6	ei tietoa			
KESKI-UUSIMAA	ei tietoja				
KESKI-SUOMI *)	17	16	94,1	9	56,3
PIRKANMAA	35	35	100	24	68,6
VARSINAIS-SUOMI	31	28	90,3	4	14,3
KAINUU	6	4	66,7	2	50
ETELÄ-SAVO	ei tietoja				
POHJOIS-SAVO	ei tietoja				
yhteensä	141	129	91,50	69	53,50

*) Keski-Suomen toimialoittain eritellyt tiedot koskevat vain 13 / 22 kuntaa.

Päihdehuollon laitoshoido ja asumispalvelut

Taulukko 39 Päihdehuollon toimipaikat pelastuslaitoksittain

Pelastuslaitos	Turvallisuus-selvitys-kohteita	Turvallisuus-selvityksiä laadittu ja hyväksytty, kpl	Turvallisuus-selvityksiä laadittu ja hyväksytty, %	Selvityksen lopputulos: automaattinen sammutus-laitteisto, kpl	Selvityksen lopputulos: automaattinen sammutus-laitteisto, %
POHJANMAA	7	7	100	0	0
SATAKUNTA	3	3	100	ei tietoa	
PÄIJÄT-HÄME	3	3	100	1	33
E-POHJANMAA	6	2	33	1	50
POHJOIS-KARJALA	11	11	100	4	36
ITÄ-UUSIMAA	5	3	60	1	33
KESKI-UUSIMAA	7	6	85,7	2	33
KESKI-SUOMI *)	9	8	88,9	2	25
PIRKANMAA	17	15	88,2	7	47
VARSINAIS-SUOMI	14	9	64,3	1	11
KAINUU	ei tietoja				
ETELÄ-SAVO	ei tietoja				
POHJOIS-SAVO	ei tietoja				
yhteensä	82	67	81,7	19	28,40

*) Keski-Suomen toimialoittain eritellyt tiedot koskevat vain 13 / 22 kuntaa.

Lastensuojelun toimipaikat

Taulukko 40 Lastensuojelun toimipaikat pelastuslaitoksittain

Pelastuslaitos	Turvallisuus-selvitys-kohteita	Turvallisuus-selvityksiä laadittu ja hyväksytty, kpl	Turvallisuus-selvityksiä laadittu ja hyväksytty, %	Selvityksen lopputulos: automaattinen sammutus-laitteisto, kpl	Selvityksen lopputulos: automaattinen sammutus-laitteisto, %
POHJANMAA	4	4	100	1	25
SATAKUNTA	6	5	83,3	0	0
PÄIJÄT-HÄME	41	36	87,8	1	2,8
E-POHJANMAA	12	12	100	ei tietoa	
POHJOIS-KARJALA	7	7	100	0	0
ITÄ-UUSIMAA	4	3	75	0	0
KESKI-UUSIMAA	25	23	92	6	26
KESKI-SUOMI *)	6	6	100	2 #	33
PIRKANMAA	42	42	100	15	35,7
VARSINAIS-SUOMI	10	9	90	ei tietoa	
KAINUU	5	1	20	1	100
ETELÄ-SAVO	ei tietoja				
POHJOIS-SAVO	ei tietoja				
yhteensä	162	148	91,4	26	17,6

*) Keski-Suomen toimialoittain eritellyt tiedot koskevat vain 13 / 22 kuntaa.

Sisäinen turvallisuus
30/2009

Hoitolaitosten ja erityisryhmien asumisyksiköiden paloturvallisuus

Sisäasiainministeriö, ympäristöministeriö sekä sosiaali- ja terveysministeriö tilasivat tämän hankkeen selvittääkseen hoitolaitosten ja erityisryhmien ryhmämuotoisten asumisyksiköiden paloturvallisuutta Suomessa. Erityisryhmät, ts. ikääntyneet, eri tavoin vammaiset ihmiset, mielenterveyskuntoutujat ja päihdeongelmaiset ovat heikentyneen toiminta- ja havaintokykynsä vuoksi asumisen paloturvallisuuden kannalta riskiryhmiä, ja heidän asumisensa turvallisuus vaatii erityistä huomiota.

Selvityksessä kartoitettiin hoitolaitosten ja erityisryhmien (vanhukset, vammaiset, päihdeongelmaiset, mielenterveyskuntoutujat sekä asunnottomat / kriisiasuminen) ryhmämuotoisten asumisyksiköiden paloturvallisuutta. Lisäksi tarkasteltiin lastensuojelun toimipaikkojen sekä yli 55-vuotiaiden asumisen paloturvallisuutta 10 suurimmassa kaupungissa.

SM:n julkaisusarjan teemat ovat:

Hallinto

Sisäinen turvallisuus

Maahanmuutto

Yhdenvertaisuus

Keskustelualoitteet

Julkaisujen verkkosivut:
www.intermin.fi/julkaisut

Tilaukset:
Sisäasiainministeriö
PL 26, 00023 Valtioneuvosto

ISSN 1236-2840
ISBN 978-952-491-466-6 (nid.)
ISBN 978-952-491-467-3 (PDF)